

Registrum memoriale ecclesiae parochialis de Bergen, diocesis Ruraemundensis

(16e eeuw en later)

Origineel: Parochiearchief St. Petrus, Bergen Lb., Nr. 5

Concept-transcriptie: door Rien van den Brand, Aubadestraat 6, 5802 EX Venray
Gestart: 20 juli 2004

Eigen fol. 6 + 7:

Legerboeck off Register.

Van alsucke rentten van rogge, gerst, haver, ruijsaet, wasch, olij, wijn, gelthrint (golthins), jaerlix pensioenen als de kerk tot Bergen incoemende heeft, mitsgaeders de gronden van Erven met hunne uijtgaende lasten off beswaer de voors. Kerke toebehoorende.

Geextraheert ende getenoveert in anno 1677 bij tijde van den eerw. Heer Petrus Claessens¹, pastoir uijt de oude kerken-boecken, de oude ende nieuwe registers ende rekeninghe daer van der kerke voors. Tot den tegenwaerdigen jaere volcoemen possessie van heeft.

Met oock de verclaeringhen van de onderpanden waer uijt deselve rentten tegenwaerdigh betaelt worden, mitsgaeders de gebruikers derselve.

Eigen fol. 8:

Jaerlixse incompsten aen rogh.

Den **hoff op te Boedonck** gildt aen de kercke tot Bergen alle jaers een malder roggen, **Welsche maet**, op Andreae² te betaelen vuijt de erven (?) tot den voors. Hoff gehoorende.

Ao. 1705 den 2^e Januarij hefft Jan Heijlen, die deesen hoff aengewyfft (?) hefft, gewonnen ende daer aen laten **behandigen Peter en Maria Heijlen, synen soen en dochter.**

Modo Hermanus Thissen ende ...xtina Peters Eheluijde.

---

¹ Petrus Claessens uit Venray was in 1661 rector van het St. Lucia-altaar van de Sint-Bandenkerk te Venray, later rector van de Veltumse kapel en in 1673 pastoor te Bergen. Hij overleed op Palmzondag 1688.

² Feest van apostel Sint-Andreas is 30 november.

Modo Elbert Stoffels te Bergen ½ cent Wellsche maat, **Engel Vermaiten** 3 cent Wellsene maat in het overige 1½ cent Wellsche maat, is door Leonard **Thyssen op de Kouw** uitgekocht an 15 dec. 1834.

N.B.: De drie vat Wellsche maat van **Engel Vermaten** is uitgekocht den 30 nov. 1867.

Dybel Heijllen, nu Henrick Dijbels, erffgenaemen gelden alle jaers een malder roggen pachtmaet vuint de **Boedonck** van Oswaldt Berndts aengecocht.

Dit erf is gelegen met de eene sijde opperwaerts Oswaldt Berndts erffgenaemen, met de andere sijde nederwaerts Henrick Dijbels ander erff van Jan Dericx van Ceullen gecoomen ende tegens Gossen Peters gedeelt met den eenen eijnde op Hendrick Dijbels pas, met den anderen op de passen van den **Vorsthoff**.

Van den selven onderpant gildt hij oock een kan olij, gelijk hiir naer te sijen is, fol. 20.

Ao. 1705, den 2 januarij hefft **Derck Wilbers alias Dijbels** deesen bovenstaenden post gewonnen en hem eigen selven daeraen laten behandigen, modo de erfgenaemen van **Henricus van Cuijck op de Holtsaagh**, modo Engel Vermaaten in de houtzaag.

Dit malder pachtmaat van **Engel Vermaten** is uitgekocht den 30 nov. 1867.

Eigen fol. 9:

Jaerlixse incompsten aen rogh.

Jan Gerardts aen den Aijerdijck ende Jan Gerardts hofts erffgenaemen gelden alle jaers dry schepel rogge pachtmaet uijt **Martens Hoendonck, gelegen aen Aijerdijck. Dese Hoendonck** is gedeelt ende betimmert met twee huysen, gelegen met de een sijde opwärts neffens Henrick van den Keldoncx erfgenaemen, met de andere sijde nederwärts **het gemeijne broeck** ende Heijlen weijde met den eenen eynde **opt Hollirbroeck**, met den anderen op Henrick van den Keldonck erft.

Item gelde vuint den voorscr. onderpant alle jaers een aldt moercken tot thins gelijk hiir nae breeder te sijen is onder den thinssen, fol:...

Anno 1705 den 2 februarij hebben Gerart Janssen en Jan Lenders geswageren deesen bovenstaenden post, nü van malckanderen verdeilt sijnde, gewonnen, en hebben daeraen laten behandigen Jan den soen vanb Jan Lenders en Thinecken de suster van Gerardt Jans voorscr. en gelden daarvan jaerlix jegelick anderhalf schepel rogh.

Modo Tineken de weduwe Willem Janssen ende weduwe Thonis Linders.

Peter Lenssen gildt alle jaers vuijt Claes van Iperens **Boedonck** seven vat rogh pachtmaet, daer van compt den heer pastoir een vat fol. 106

Dit erff is gelegen met de eene ende ander sijde neffens het erff, gehoorende **onder Boedonxse hoff** met den eenen eijnde **op de Bonsche straet** met den anderen op Vidt³ Kessels pas.

Dit perceel is posterieur bij magenscheit en vercoop verdeilt in vier gelicke deelen, sijnde ijgelyck deel groet eenen mergen weiniger ses roeden, waer van het eerste deel is toebehoerende Peter Sijbers en gildt daer van voor sijne quotâ jaerlix tweevath rogen, modo den ..... (niet ingevuld)

Anno 1705, 3 januarij hefft Peter Sijbers dit perceel gewonnen ende daer aen doe behandigen sijne dogter Maria.

Geurt te Dijck hefft vant bovenstaende perceel aengecoft twee vierdendelen en gildt daer van jaerlix drij vath rogen. Vide fol. 3.

Eigen fol. 10

Jaerlixse incompsten aen rogh.

Peter Lenssen gildt alle jaers een vat rogge pachtmaet vuijt sijnen hoff gelegen achter het kerckhoff met de eene sijde opwardts het erff door de naburen van Bergen van Peter Berndts erffgen. aengecocht, **daer de schoole en het huys van den heer cappelaen opgetimmert is**, met de ander sijde neffens sijn ander erff vant **Rompen** gecoomen ende dit erff staet te gewinnen met dobbelen thins so dick wils sich rechtens geboert.

Dit erff is **thijndt vrij**.

Anno 1640, den 20^e Juni hefft Peter Lenssen dit gewonnen ende is daeraen behandelt.

Ao. 1705, den 3^e Januarij hefft Geurt te Dijck, als Cooper vant bovenstaende goet, 't selve met dobbelen thins gewonnen ende hefft daeraen doen behandigen Jan sijnen soen.

Bovenstaende vat rogge pachtmaat is voor Gerard Hencken uitgekocht den 15. Maart 1833.

Ao. 1705, 3 Januarij hefft Geurt te Dijck dit voorstaende perceel gewonnen ende daer aen doe behandigen sijnen soen Jan. Vide fol. 10

Hendrick en Lins Jan Linssen kinderen hebben van het perceel hier voor fol. 2 staende het laesre vierdendeel en gelden daer van jaerlix twe vath.

---

³ Afgeleid van de St. Vitus, kerkpatroon van Well.

Ao. 1705 den 26 Januarij hefft Derck Wilbers als vollmacht hebbende, dit parceel gewonnen ende Hendrick en Lins voorbenoemt daer aen doen behandigen.

Eigen fol. 11.

Extract uijt het Gemeents Meetboeck (pag. 22) van den Kercken erven tot Bergen.

(te) Bergen, Kerckenhoff offte erff, int Heuckelomse velt.

	(Gulden)	(Stuver)
* Het overstuck met het saelken van den heer tot Well gecommen	2	61½
* Achter de hoven neffens den Heer en Peter Jeurgens	2	31
* De Pillendonck neffens Peter Lenssen en Adam Damen	1	95
* Een stuck neffens Peter Lenssen en den Heer	0	78
* Een stuck neffens den Heer tot Wissens aent wegshken neffens den tot Well	3	129
* Een stuck voort Baeckenbroeck neffens den Heer tot Well	1	104
* Een saelken op de Sleij neffens Peter Lenssen en den Heer	0	63
* Een saelken gelegen tuschen Hendrick Rijcken hoff	0	142
* Een stuck int Baeckenbroeck neffens de Gildt en den Heer	1	106
* De weijde int Baeckenbroeck	2	116
* Een drijs tüsschen Moermans en den Heer	1	10

Int velt tüsschen Aeijen.

* Een saell tüsschen Adam Damen en Henrich Dijbels	1	26
* Een sael op den Bambergh tuschen Adam Damen ende Hubert Moermans	0	147
* Een stuck in den Gillom neffens den Heer	4	116
* Een stuck neffens Adam Damen ende gilde	0	139
* De hoffstadt gelegen aent broeck bij den Wehmhoff	1	51
* Het schaer	13	134

Eigen fol. 12.

Rekeningh voor mij Jan Schmijdt over het geene mij jaerlix als Cüster van de kerck tot Bergen is competeerende en sal diese dienen voor twee jaeren te weeten 1686 & 87 in **Majj vervallen.**

- **Ten ersten** derdehalf malder rogh pachtmaet jaerlix compt voor de twee jaeren vijff malder, iten jaerlix twee malder gersten pachtmaat compt in twee jaeren vier malder, welcken rogh heft ick in natuer van den kerckmester Adam Jeurgens heb ontfangen.
- **Item** jaerlix een paer schoen 3 gl 4 st. compt voor de twee jaeren 6 gld. 8 st.
- **Item** voor de vroegmiss te bedienen jaerlix 6 gld, voor twee jaeren 12 “ 9 “
- **Item** voor elf jaergetijden te houden met den heer pastor 5½ gl compt voor de twee jaeren 11 gld. 0 st.
- **Item** wegens Adam Daemen fondatie jaerlix enen gl. Compt 2 “
- **Item** in diese twee jaeren tot kerssen gemackt luyt rekening van Adam Jeurgens 56½ lb. wasch en van 't pont 2½ st. compt 7 1¼

Dat Adam Jeürgens als kerckmester aen den ondergeschr. Diese rekening heft voldaan, wordt hier mede geattesteert. (getekend): Jan Schmijdtz, cüstos.

Eigen fol. 13.

Extract uijt het Gemeents maetboeck (fol. 22 & 23) **van de Kerken Erven onder Bergen.**

Eigen fol. 14.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(4) int oudt boeck folio 11 op Kersten Jan Lijnkens soon et folio 25 op Kersten Jans van Velden

Jan **Rutten genaempt Basten** erffgenamen gelden alle jaers een halff malder rogge pachtmaet vuijy **de Hoendonck** van Jan Wilkens erffgenaemen aengericht, ende is gelegen met de eene sijde neffens Jan Ardts ende Dinnis op den Wehrs Hoendonck met de ander sijde neffens Peter Remmen met beijden eijnden op dat **gemeijne broeck.**

Ao. 1705 den 3^e Januarij hefft **Jan Sweijen** die dit voorstaende met sijne vrow hefft beerfft, gewonnen en daer aen doen behanden **Geurt sijnen soen**, maar de **kinderen van wylen Jan Swijen in den Hoendonck te Aijen.**

Henrick Spijgel tot Gogh gildt alle jaers een halff malder rogge pachtmaet vuijt sijn goet tot Aijen gelegen, tusschen Gaert Heijlen ende Thijs Willems erff.

(Int oudt boeck fol. 11 en 24 op **Jan van Velden**)

Ao. 1705, den 10 Martij hefft de **heer Henricus Benninckhoven, Burgermeester der Stad Goch** dit parceel gewonnen ende daer aen doen behandigen synen soen Joannes Henricus Benninckhoven en Catharina Judith Hop.

Dit half malder rogge pagtmaet is geleege op **den Huijsacker**, groot omtrent vier morgen, een sijds d'erfgenaam Geurts, andersijds Benninchovins modo van achteren schietende met een eijndt op den gemeynen wegh en met het ander tegens Benninchovins hof.

Ao. 1762 is de helfte van dit parceel te weeten twee morgen aengekocht door Jois Direchs tot Ayen, die daer van betaelt een schepel. Modo Godefridus Dircks, smit te Aijen.

En d'ander twee morgen door Catharina Airdts, der daerof oock betaelt een schepel. Modo Godefridus Dircks, smit te Aijen

Eigen fol. 15.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(5) int oudt boeck folio 33 op Peter Wolfs(?).

Lens van Heldens erffgenaeme gelden alle jaers een halff malder rogge pachtmaet vuijt een stuck gelegen **op de Boedonck** met de eenen sijde **den Boedonxsen hoffs erff** met de andere sijde Henrick Dijbels erff met den eenen eijnde op Gossen Peters pas van **den Heer van Wel** gecocht met de andere op Henrick Dijbels pas. Dese rogh betaelt nu Gerardt Henssen ende Peter Lenssen vuijt huijs, hoff ende camp, gelegen aen de **Aelshaege neffens het Gansbroick** ende den wegh met der eenen eijnde op de **Verdijck**, met den andere op Jan Teuws **Smaelendonck**, gelyck sij 't selve erff gedeijlt hebben.

Dit bovenstaende erff is gedeilt, waer van Guert ten Dijck aengecofft hefft het lande ende weijken schietende op Jan Tews Smalendonck en betaelt daer van voor sijn deel een schepel.

Ao. 1705m den 3^e Januarij hefft Geurt ten Dijck het selve gewonnen ende daer aen doen behadigen sijnen soen Jan (vide fol. 10).

Deze twee vat rogge door Leonard Thyssen en Willem Driessen gezwagers van de kerck aengekocht den 15 december (?) 1734.

Het overige deel bestaende in Huijs, hoff en weijken is toebehoorende der erfgen. van Lucas Peters saliger en Marie sijne huijsvrow, de welcke 't selve in den jaer 1705 den 3^e Januarij hefft gewonnen ende daer aen doe behandigen haeren soon Peter. (modo: Geurt Ruij).

Modo: Michiel Ambrosius vide Houtzaag.

(Int oudt boeck folio 12 op Willem Paep, folio 5 et 16 op Jan Paep)

Jan Claes off Thonis erffgenaemen gelden alle jaers dry schepel roggem pachtmaet vuijt eenen pas van Gerart Rutten erffgenaemen gecocht. Is gelegen met de eene sijde neffens Jan Henssen erffgenaemen, met de andere syde neffens Gerairt Rutten erffgenaemen, met den enen eijnde op Jan Henssen voorscr. met den anderen op Drijs Dirricx pas.

Ao. 1705, den 2^e Januarij hebben **Weyenbergh Rutten** als aencooper van dit voorscr. goet, het selve herwonnen en hefft daer aen laten behandigen sijnen soen Gerardt.

Modo **Jan Rutten Wyenbergh tot Aijen**, modo de **weduwe Hendrick Rutten Wyenberg te Aijen**.

Eigen fol. 16.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(6) int oudt boeck folio 9 op Lem Heijnen et folio 22 op Lem Heijnen.

Derick Reynckens daer naer Henrick Bowmans erffgenaemen **tot Heuckelom** gilden alle jaers een schepel rogge pachtmaet vuijt hun erff **gelegen in Heuckelommer bosch**, neffens die Gemeijnte ende Jan Bouwmans erffgenaemen.

Modo: den **Heer van Douveren**, modo **Christiaen Linders te Heukelum**.

30 November 1867 afgelost door Pieter Linders.

Ardt Gossens gildt alle jaers een schepel rogge pachtmaet vuijt sijne hoffstadt ende camp gelegen **aen den Hoendoncks berg**, beneffens die Gemeijnte ende die gemeijne straete.

Item gildt alle jaers vant voorscr. drij alde vlemsch tot thijns, gelijk hier naer onder de thinssen te syen is.

Derck Coppis hefft deese voorstaende hoffstadt aengecofft en deselve int jaer 1705 den 26 Januarij gewonnen, en hem daer aen doen behandigen. Modo Jan Diebels **op den Sintelenbergh**, die selve hefft aengecocht **weduwe Hendrick Rutten Wyenberg te Aijen**.

Eigen fol. 17.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(7) int oudt boeck folio 13 op Jan den ... maecket folio .... op Gerart aen Haerdenbergh)

Jan Moermans ende de erffgenaemen van Peter Juriens gelden alle jaers een schepel rogge, ieder de helfft vuijt **den hoffstadt genaemt den Haerdenbergh**, gelegen tot Aijen, neffens die gemeijne straeten ende neffens de erffgenaemen van Jan Willem Smidts, ... tweeten pachtmaet.

Op den 20^e Januarij 1705 heeft Lambert Langendonck als mede erfgen. van **Jan Moermans ende Gerart Geurts** als aencooper van Peter Juriens dit voorstaende parceil gewonnen ende betaelen daer vanjeder de halvescheijt van den pacht ende hebben hunne beijden selfs daer aen doen behandigen.

Modo Seger Geurts en Christiaen Heilen. Modo Gerit Mercus, modo Peter Mercus ende Hubert Vreeden (?) te Aijen.

(7) int oudt boeck folio 28 op Peter van Haijen)

Herman van den Kerckhoff gilt alle jaers drij vat rogge pachtmaet vuijt sijn huijs ende hoffstadt gelegen tot Bergen met de eene sijde neffens den gemeijne weggh, met die andere neffens sijn ander erff van Derick Gossens aengecocht met beijder eijnden op de gemeijne straet ofte wege.

(Modo: Mr. J.H. Swertz (?))

Eigen fol. 18.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(8) int oudt boeck folio 27 op Rut Roevers)

Derick Custers off Peters erffgenaemen gilden alle jaers een schepel rogge pachtmaet vuijt eenen pas geneompt **Nijftrix pas**, van Henrick Rutten gecocht ende gelegen met de eenen sijde neffens **hun erff de Bongh**, met de andere sijde **den Leygraeff**, met den een eijnde op **den pas gehoorende in den Bonghse hoff**, met den anderen **opt gemeijne broeck**.

Item gelden vuijt honnen pas alle jaers een pont wasch, gelijk hier naer te sijen is in de incompsten aen wasch. Fol. 21.

Ao. 1705, den 3^e Januarij hefft Wolter van der Borgh, uijt cracht van vollmacht van sijn swager Theodorus Smitz affte Cox, den welcke beij magenscheijt den voorseijden pas ten deell gevallen is, den selven in dito sijn swagers naem gewonnen ende daer aen doen behandigen sijnen soen Willem.

Modo: Michail Vervoort 1 vat ende Jacob Urselmans alias Huibers (?) 1 vat.

De erfgenamen Sabel (?) Urselmans ein vat rogge uit gekocht, het andere vat rogge als oock het pand waren door Geertrui Vervoort uitgekocht, den 15 maart 1834.

(8) int oudt boeck folio 5 op Rut Roevers)

D'eerffgenaemen van **Geurt Drijssen genoempt Swijen** gelden alle jaers een vat rogge pachtmaet vuijt hunnen camp, daer het huijs op staet ende gelegen tot Aijen benefens Geurt Heijlen erff ende de **Broeckstraet**.

Ao. 1705, den 3^e Januarij hefft Jan Sweijen dit gewonnen ende daer aen doe nebandigen Geurt sijnen soen.

Modo Geurt Wyenbergh.

Eigen fol. 19.

Jaerlixse incompsten aen rogh.

(9) int oudt boeck folio 16 op Goerdt ..... aecker).

Geurdt Heijlen gildt alle jaers een vat rogge pachtmaet vuijt sijn erff van Peter Robben gecoemen te weeten vuijt sijn huijs ende hoff gelegen tot Aijen aen de straet.

Modo: Jan Derix

Dit bovenstaande vat roghe door Jakob van Douveren te Aijen uitgekocht den 1 maart 1834.

(9) int oudt boeck folio 25 op Peterken Hennekens)

D'erffgenaemen van Peter Weijmans gelde alle jaers een vat roggen pachtmaet vuijt **Jenneken Rompen erff** gelegen aen **Hubert Moermans hoff, beneffens den benedenste wegh** ende Peter Lenssen hoff.

Modo: Jurie Poingnie, modo Johan Ponjie te Bergen.

Eigen fol. 20.

Jairlycksen incompste aen Rogh. (10).

In den jaere 1775 hebben de erfgenaemen van Jan van Dijck de parceelen (fol. 3 en 5) verkoght sonder in de Verkoopinhmentie te maecken van den erfpaght te saamen 2 schepel ende een vat pachtmaet. Vide foll. 3 et 5.

Dus is den selven door de voorscr. erfgenaame geleydt en een stuck bouwlandt, groot 3½ mergen **genoempt den Pillendonck.**

- ½ morgen hiervan is geleegeen eener sijds 't Landt van Catharina de Bruijn, weduwe Petrus de Maas, andersyds het **Land van de Gijlde tot Boxmeer.**
- ½ morgen geleegeen neffens 't landt van Jurie Punin (=Ponjee)
- 2½ morgen eener sijds den **Heer van Makken**, andersyds neffens den Heer Portmans.

Den 3½ morgen zyn aengekoght in het selve jaer door Dorethea Heiming, weduwe Gerit van Aersen, die daer jairlijcks van aen de kerck den paght lievert, benoempt fol. 3 en 5) a twee schepel en een vat rogh paghtmaet.

Modo ten deel gevallen hoore soone den eerw. Heer Jacobus van Aerssen.

Eigen fol. 21.

Jaerlixse incompsten aen gerst.

(11) int oudt boeck folio 5 et 15 op Jan Moerman)

De erffgenaemen van **Hubert Moermans** gelden **alle jaers seven malder gerstten** pachtmaet vuyter pas, lant **als dat van last gelegen is**, synde eene weijde gelegen neffens **Adam Daemen Portmans**, sijnde groet vier morgen 39½ rode. Item een stuck landts neffens **den Heer van Well ende 't Kercken landt, schijtende tegens** de voorscr. weijde van Adam Damen, welck sijnde groot 1 morgen 46 roden.

Itemde voorscr. erffgenamen hebben oock voor deesen betaelt vier malder gersten pachtmaet van der Kerckenlants, wegens **Maes van Staij** gehadt heeft, gelegen **aen den Baedebergh**, omtrint twe morgen min een veerdel, noch drij morgen gelegen beneden **den Dranckwegh**, met drij veerdel liggende aen **Heuckelommer voormergen**.

Deese drij bovengenoemde stucken hebben den heer pastoir **Johannes Verbeten⁴ ende kerckmeesters** op den **tweden Februarij 1668 ingetrocken, daer naer** met de andere kercken erven verpacht alsoo dat de voorscr. vier malder gersten als nu tenaensijen van de voorscr. erffgenaemen cesseeren .

Dit voorstaende erff hefft Michiel Vervoort met sijne vrouw beerft en hefft het selve int jaer 1705, den 5 Januarij gewonnen ende daer aen doe behandigen Hubert sijnen soen.

Modo This Vervoort en Michiel Vervoort, ieder de helfte.

Modo Frederic Swertz te Goch en Matthijs Vervoort, ieder de helfte.

Modo Michiel Vervoort.

Eigen fol. 22.

Jaerlixse incompsten aen gerst.

(12) int oudt boeck folio 25 op Peter van den Kraen, folio 30 op Derick van den Kraen)

D'erffgenaemen van Gossen van Lottim modo Jan Gijsen tot Heuckelom gildt alle jaers twe malder gersten **Heuckelomse maet** vuyt eenen pas, gelegen in de **Heerlicheijt van Afferden** met de eene sijde neffens Mathijs Jacobs met de andere syde neffens Hubert Jaspers pas, met den eenen eijnde op het **Berger velt** met den anderen opt het **straetgen aen den Veltgraeff**.

Item de voorscr. erffgenaemen gelden alle jaers vuyt een stuck haldende drij veerdel, geleege **int Baeckenbroeck**, dat sij halden van **de kercke van Bergen** voor eenen erffpacht, gelijk te sijen is uit oudt boeck ende aldaer het sijne reijgenoeten vuytgedruckt, een halff malder gersten.

Deese drij veerdel sijn begrepen in den bovengemelten pas, gelijk men vuyt het oudeboek ende met de reijgenoeten aldaer genoempt kan doceeren.

---

⁴ Jan Verbeten was pastoor te Bergen van 1664 tot zijn dood op 25 maart 1673.

Vuijt den voors. Pas gelden sij oock een malder haever, gelijk hier naer onder de incompsten van de haever te sijen is.

Modo d'erffgenaame van den heer richter Lax tot Gogh.

Modo Michiel Heijligers te Heukelum als comparanten.

Eigen fol. 23.

Jaerlixse incompsten aen gerst.

(13) int oudt boeck folio 16 et 18 op Peter Derick Jans soen ende Johan van Macken daer naer Sander Verheijen).

Rochus Moermans gildt alle jaers elff vat gersten pachtmaet vuijt eenen werdt, die hij heeft beerft van **heer Jan Moermans**⁵, is geleege beneffens de Maese ende t velt met den eenen eijnde op **den heer tot Well**, met den anderen op **Alitgen Moermans** weidt hijer affgedeiijt.

Desen werdt heefft Peter Derick Jans soon van de kercken in eenen erffpacht ontfangen, gelyck op oudt boeck te sijen is.

Deesen werdt wort door Jan Rouffs en Willemken Dercks in tocht beseeten, en betalen daer van ijgelyck de halffscheidt.

Modo de weduwe P.Dormans (?)

Modo Petrus Pöin en Catahrina Doremans te Broeckhuisenvorst.

(13) int oudt boeck folio 5 et 16 op Jan Paep.

Gerart Rutten tot Aijen gildt alle jaers vijff vat gersten pachtmaet vuijt een pas, die hij van **Gerardt Rutten oft Thysen** heeft gecocht, is gelegen met die eene sijde neffens syn ander erff, **genoempt den Nitteler pas**, met de andere sijde neffens Jan Claes pas met den eenen eynde op den **Hexkens pas**, met de andere op Jan Henssen Cempken.

Vuijt deesen voorscr. pas gildt hij oock alle jaers drij schepel haever pachtmaet, gelijk hier naer te sijen is onder de renten in haever.

Ao. 1705, den 2^e Januarij hefft **Weijenbergh Rutten** deesen voorschreven post gewonnen en hefft daeraen alten behandigen Gerardt Rutten sijnen soen, nu **Jan Rutten Wyenbergh tot Aijen**.

Modo: de wed. Hendrik Rutten Wijenbergh te Aijen.

Eigen fol. 24.

---

⁵ J(oh)an(nes) Moerman, katholiek pastoor van 1603-1645. In de tweede helft van de zestiende eeuw was in Bergen een ketters priester werkzaam, aldus Th. W. J. Driessen *100 jaar Dekenaat Gennep – Gedenkboek 1862-1962 Gennep/Well 1962*, p. 31.

Jaerlixse incompsten aen gerst.

(14) int oudt boeck folio 9 et 22 op Chricken Hennen (?) et folio 16 op Jan Gudden.

D'erffgenaemen van Peter Jouriens tot Aijen gelden alle jaers een malder gersten pachtmaet vuijt een stuck erffs gelegen op **die Aijerbeck** neffens Geurt Heijlen erff met den eenen eijnde op die **Broeckstraet** met den anderen op Henrick Spijgels ende Kerst Dijbels erff.

Item gelden van den selven onderpande eens alden vlemsch tot tijns, gelyck hier naer onder de thijnssen te sijen is.

Ao. 1705, den 2^e Januarij hefft Jurien Peters dirt voorstaende erff gewonnen en hefft daeraen laten behandigen Peter sijnen soon, modo den schepen **Jan Rutten Wyenbergh**.

Modo: weduwe Hendrik Rutten Wyenbergh te Aijen.

(14) int oudt boeck folio 6 et 18)

D'erffgenaemen van Henrick Dijbels gelden alle jaers negen vat gersten pachtmaet **vuijt den Boedonck** van Derick Gossens aengecocht ende gelegen benefens **den Bergerdyck tuschen erffenis van Herman van den Kerckhoff** ende Geurt Peters.

Modo: de weduwe P. Dormans, Catharina de Bruijn

Modo: de erfgenaemen Bernard van Aarssen.

Modo: Jacob van Airssen te Aijen.

Eigen fol. 25.

Jaerlixse incompsten aen gerst.

(15) int oudt boeck folio 7 et 20 op Claes Peelen.

Jan Ardts tot Maesees met sijne consorten gelden alle jaers een malder gersten pachtmaet vuijt eenen werdt, gelegen aen de Maese, tuschen --Henrick van Langen nu Gaerardt Rutten werdt—Willems Smidts ende Henrick Franssen werdt, groot omtrint vier mergen min een veerdel.

Van den voors. Pacht betaelen nu Jan Ardts twee schepel, Gerardt Lyeffkens een schepel en de erffgenaemen van Thijs Franssen een schepel.

Hiervan geeft Henrik Wijenberg ein schepel volgens de halvescheijd van de wert met Jan Arts.

Modo d'erffgenaemen Van Aerssen 2 schepel, weist Stoffels en d'erffgenaeme Aerts tot Broeckhuysen ider 1 schepel.

N.B. van dese 2 schepel leveren de erfgenaeme Bernard van Aerssen een schepel en Schellen te Kevelaer het ander maen van Margaretha op Wijs.

Schellen te Kevelaer en Straeten te Goch elk een vat aan de kerk uitgekocht, de overige twee vat blijven samlyck te betalen; modo Peter Anthonis van Airsen te Goch.

(15) int 2de boeck door heer Jan Moermans pastor geschreven.

Henk van Nuijnim is met de kerckmeesters van **Bergen veraccordeert dat hij over het kerckhoff vrij sal moegen vaeren om sijn hoij te haelen** ende in de naesoemer met **peerden ende beesten te weyden het naegras uijt synen pas gelegen in de herlicheijt van Afferden** tuschen Peter Jeurgens ende den weled. Heer **tot Blijenbeck erff** ende sal daer vuijt alle jaers betaelen een schepel gersten pacht.

Desen voors. Pas heeft Herman Jacobs gecocht ende betaelt in den voorscr. pacht.

Modo: Willem Hermens en Lisbeth Jeurgens Eluijden

Modo: Peter Zeelen en Lisbeth Jeurgens Eluiden

Modo: Mathijs Vervoort, modo Lambertus van den Bosch, modo Adolf Ebben te Goch.

Eigen fol. 26.

Jaerlixse incompsten aen haever.

(17) int oudt boeck folio 30 op Gaerdt ..... Daer van Derick Reijnkens.

De erffgenaemen van Mathijs Jacobs tot Afferden gelden alle jaers vijff schepel haever pacht maet vuijt eenpas, die hi van Peter Thijssen heeft gecocht ende gelegen in de heerlicheijt Afferden met den eenen sijde neffens Hubert Jaspers; met met de andere sijde neffens den **richter Henrick van Heuckeloms pas** met den eenen eijnde op het Straetjen **aen de Veldtgraeff**, met den anderen op het **Berger velt**.

Modo: d'erffgenaame van den hr. Sijbers, pastor tot Vorst. Afgekocht door Hendrik ind Peter Kerstjens te Plees am 15 maart 1834.

(17) int oudt boeck folio 25 et 30 op Peter van den Kraen.)

D'erffgenaemen van Gossen van Lottum modo Jan Gyessen gilt alle jaers een malder haever **Heuckelomsche maet** vuijt den selven pas daer hij twe malder gersten van gilt, fol. 12. ende gelegen met de eenen sijde neffens Mathijs Jacobs met de andere sijde neffens **Hubert Jaspers pas**, gelijk hier voer onder de gerst renth te sijen is.

Modo d'erffgenaame van den hr. **Richter Lax**,

Modo Michiel Heyligers te Heukelum als aanpachter.

Eigen fol. 27.

Jaerlixse renten aen haever.

(18) int oudt boeck folio 5 et 16 op Jan Paep)

Gerardt Rutten tot Aijen gildt alle jaers drij schepel haever vuyt eenen pas, die hij heeft gecoht van Gerart Rutten off Thijsen, is gelegen met de eene sijde neffens sijn ander erff, genoempt **des Nittelen pas** (brandnetelen), met den andere sijde **Jan Claes pas**, met den eenen eijnde op den **Hexkens pas** met den anderen op Jan Henssen kempken.

Item vuyt dit erff gildt hij oock alle jaers vyff vat gersten pachtmaet, gelijk hier voor onder de incompsten van den geerst te syen is.

Ao. 1705, den 2^e Januarij hefft **Wyenbergh Rutten** deesen voorstaende post herwonnen en hefft daer aen laten behandigen Gerardt Rutten synen soen.

Modo den schepen Jan Rutten Wyenbergh tot Aijen.

(18) int oudt boeck folio 30 op Henrick Heijerman ende Maria van Boeckholt.

Hubert Jaspers tot Heuckelom gilt alle jaers een schepel haever **Heuckelomse maet** uyt eenen paas gelegen in de **heerlicheijt van Afferden**, genoempt **Heyermans pas** ende gelegen met de eene sijde neffens Mathijs Jacobs, met de andere sijde Gossen van Lottums erffgenaemen, mit den eene eijnde op het straetien aen der Veltgraef, met den anderen op het **Bergerveldt**.

Modo Hendrick Kerstjens tot Hommersom uitgekocht door Hendrik en Peter Kerstjens te Plees am 15 maart 1834.

Eigen fol. 28.

Jaerlixse incompsten aen ruijsaet ende wijn.

(19) int oudt boeck folio 20 op Lysken van Oijen ende op Ambrosius Jouriens.

Gerart van Elten genaemt Cloet modo sijne erffgenaemen gelden alle jaers een simmeren ruijsaet vuyt het goet gecoemen van Ambrosius Jouriens, is gelegen **op den Camp aen den Eenenberg**, te weeten huijs, hoff, camp ende de weyden daer aen gelegen, groot te samen omtrint negen merghen.

Dit goet heeft This Willems tot Aijen sijne mede erffgenaemen gecoht ende dair naer wederom vercoht aen Geurdt Dijllen, vuytgenoomen eenen pas, groot twe en eenen halven morgen, die hi heeft behouden ende betaelt van den voorscr. ruijsaet, een vierdendeel ende de andere dry vierdendeels betaelen de erffgenaemen van Gerardt Dyllen, modo Peter Deckers.

Anno 1705 den 4^e April hefft Peter Deckers **op den Eenenberg**, diese boevnstaende **drije vierdendeelen** eerlijk van Geurt Dijlen kinderen bekomen helfft, deselve gewonnen ende daer aen doen behandigen, Peter sijnen soen

Modo: This Vervoort op den Eenen bergh, modo: Willems Haegens op den Eenenberg, de Kamp, onder Well, afgelost 30 maart 1867 door W.Haegens

Hendrik Henssen helfft desen pas door sijn vrow beerft van Thijs Willems saliger en hefft int jaer 1705, den 5^e Januarij denselven gewonnen en daer aendoen behandigen Gerritjes sijne dochter.

Modo: Jan van de Staij.

Wijn.

(19) int oudt boeck folio 15 op Derick Paertmans (Portmans?).

Vuijt eenen pas gehoorende **in den Boedonxsen hoef** ende gelegen met die eene sijde het ander erff in den hoff gehoorende, met de andere sijde neffens den Leijgraeff, met den eenen eynde op Fijt Kessels pas, met den anderen op Derick Custers pas, heeft de kerck alle jaers een halff can wijn.

Ao 1705, den 2^e Januarij hefft Jan Heijlen dit gewonnen ende daer aen laten behandigen Peter en Marie Heijlen synen soen ende dochter.

Modo: **Peter Peters op de Kouw**, uitgekocht den 3 jan. 1829 (1929?)

Eigen fol. 29.

Jaerlixse incompsten aen olij.

(20) int oudt boeck folio 18 op Peter van den Wittenbergh.

D'erffgenaemen van Henrick Dijbels gelden alle jaers een kan olij vuijt het erff op die **Boedonck** ende van Ariaen Reynders erffgenaemen als van Oswaldt Berndts aengecocht en gelegen neffens hun ander erff ende neffens Oswaldt Berndts erffgenaemen, gelyck hier voor onder incompsten aen rogh naerdet te sijen is folio 1.

Ao. 1705, den 2^e Januarij hefft Derck **Dijbels alias Wilbers** deesen post herwonnen en hefft hem eingen selven daeraen laten behandigen.

Modo: d'erffgenaame van Hendricus van Kuijck, modo Engel van Cuik in de .... (?).

Die kan olie van Engel Vermaten is uitgekocht den 30 maart 1867.

(20) int oudt boeck folio 33 op **Daem van Kijeken**.

Adam Daemen gildt alle jaers een halff kan olij op halff Vastendagh te betaelen vuijt een stuxken erff van sijns hoff off bongaedt ende gelegen neffens Derick Custers erff, met den

eenen eijnde op des Kercken erff, met den andere op sijn erff, **dair de Schaeps koije op staet.**

Modo: den hr Landtrentmeester Portmans int Gelder

Modo: Herman Gilta te Bergen

En uitgekocht 1866 door Gilta.

Eigen fol. 30.

Jaerlixse incompsten aen wash.

(21) int oudt boeck folio 7 op Gerart van den Spoelhoff, folio 19 op Michel van Aerssen.

Derick Peters Custers soen gildt alle jaers een pondt wasch vuijt eenen pas genoempt **Hennen**, gelegen bij den huysse, eendersits **Niftrix pas** andersits sijne hoffstadt met den eenen eijnde op sijnen anderen pas, met des anderen op te **gemeijnen broeck.**

Ao. 1705, den 3^e Januarij hefft Wolter van der Borgh, die deesen pas beij Magenscheit aengedeilt is gewonnen en hefft daer aen doe behandigen Willem sijnen soen.

Deesen pas heeft Maes Ards tot Aeijen aen sich gecofft.

Modo: d'erffgenaamen bam Hendrick Aerts ende Marie Heinen aen **Gyske Vervoort** een pondt wasch uijj sijn goet geven moet en die daerom t selve aen de kerck geeft.

Dit pond wasch door **Geertrui Vervoort uitgekocht**, den 15 meert 1834. Zie folio 8.

(21) int oudt boeck folio 16 Jan Boll.

D'erffgenaamen van Dijbel Heijlen ende Gossen Peters gelden alle jaers een pont wasch vuijt een stuck bowlant gelegen boven **die Aijer steens brugge**, met die eene sijde neffens Geurt Swijen erfgen. met die andere sijde neffens Peter Schreurs erff, met den eenen eijnde op Geurt Heijlen met den andere op den gemeijnen wegh, groot omtrint vier morgen.

Modo: Geurt Heijlen ende Kerst Dijbels ieder de helfft.

Ao 1705, den 14^e februarij heft Jan Heylen als bloetmomboir van Hendrick Heijlen saliger kinder deese voorstaende halvescheit van Geurt Heijlen saliger hercomende, gewonnen en heft daer aen laten behandigen Peter den soen van Hendrick Heijlen saliger en gelt daer van een halff pondt wasch.

Modo: d'erffgenaame volgt Gerit van Aerssen.

Ao. 1705 den 14^e Februarij hefft **Weijenbergh Rutten** de andere halffscheit van Karyl (?) Dijbels hercommende gewonnen in daer aen doen behandigen Gerardt sijnen soen en gelt daarvan ins gelicken een halff pondt wasch jaerlix.

Modo: Jan Rutte Wyenbergh tot Aijen.

Uitgekocht door Hendrik Rutten Wyenberg den 13 Jan. 1829.

Eigen fol. 31.

Jaerlixse incompsten aen wash.

(22) int oudt boeck folio 28 op Derick van Heuckelom.

Derick van Heuckelom ende consorten gelden alle jaers een pondt wasch vuijt **Schroeders hoff tot Heuckelom** gelegen ende van Henrick Rycken aengestorven.

Modo: **Henrick van Heuckelom, richter tot Wissen**, ende consorten, modo d'erffgenaame van den hr. Richter Lax tot Gogh uitgekocht den 3 januarij 1829.

(22) int oudt boeck folio 17 op Severijn Peter Heijnckens soen.

Jan van den Kerckhoff gilt alle jaers een pont wasch vuijt sijnen weide ende kempken gelegen met de eene sijde neffens de **Heer van Well weide** met de andere sijde **Hubert Moermans werdt** ende **Adam Daemen Mueller Cloet** met den eenen eijnde op de Maese, met de andere op verscheijde stucken int **Bergervelt**.

Dit erff is der **kercken erffthins goet ende** so dickwils het gebeurt sal men het selve met dobbelen thins winnen, gelick Jan van den Kerckhoff heeft gedaen in anno 1640, den 13e Juni.

Herman van den Kerckhoff heeft gewonnen met dobbelen thins Anno 1667, den 24 e Juni.

Modo: Peter Pauwels ½ pond en de weduwe Dormans ½ pond als besitterse van t kempke.

Modo: Henrina Doremans.

De wn. Doremans in Peter van Bunssum (?) ieder een half pond uitgekocht den 15 Januarij 1829.

Eigen fol. 32.

Jaerlixse incompsten aen wash.

(23) int oudt boeck folio 28 – op Sever(ins) Heijnckens.

Peter Derick Custers soen gildt alle jaers een pont wasch vuijt een stuck erffs gelegen tuschen den **Heer van Wells hoff** ende Adam Daemen bongart ofte moeshoff met den eenen eijnde op Kerckenlant met den anderen eijnde op syn ander erff. Dit is der **kercken erffthins goet** ende so duck als het versterft off vervalt, sal men dat selve winnen met dobbele thins, gelijck Peter voorscr. heeft gewonnen in Anno 1640, den 12^e maij.

Wilhelmus Reinnen en Helena Smitz Eluijden hebben t bovenstaende erff van de erffge. Van Jan Smitz Custer saliger, te weeten van mons. Derck Klinckhamer en Gerdruijt Smitz

Eluijden bij **erffcoop op aengecocht** ende hebben t selve naer erffthins regten met dobbelen thijns opgewonnen ende daer aan doen behandigen Jannes Remmen haeren soen, den 7 januarij 1710.

Modo: **Mathis Vervoort**

Door Matthijs Vervoort uitgekocht den 3^e jan. 1834.

Eigen fol. 33. (24)

De erffgen. van Jan Louffs saliger hebben van het hier tegenstaende erff ontrent vier mergen, met een einde schietende op Jan van Oulers Erff, met het ander eindt Op Lins Peters erff, eenersitz neffens de **Langhstraet naer den Heijkant** neffens Hendrick Hutten en Gerardt Janssen Erff en gelden daer van jaerlix vier gulden en acht stuijvers 4 8

Ao 1705 dem 26^e januarij hefft Kerst Jan Louffs saligers soon dit bovenstaende parceel gewonnen en hem selven daeraen laten behandigen.

In den jaere 1723 sijn deese 4 mergens met het huijsken daer op staende bij Erffcoop gekomen aen Jan Loeijschelders en Trijn Heijlen Eluijden.

Modo: Henrica Huibers.

Hendrick Benninckhovin, burgermeester tot Goch hefft hier van omtrent drij mergen gehoorende onde sijnen Hoff tot Aeijen, schietende met een einde op **den Venwegh**, met het ander eindt op Jan van Oulen erff, eener sitz neffens Jan Weren saligers erff, andersitz neffens de erffgen van Jan aengen Dijck, en gilt daer van jaerlix eenen gulden. 1 0

Ao. 1705 den 10^e Martij hefft de heer Henricus Benninckhoven, Burgermeester der Statt Goch dit voornstaende parceel gewonnen ende daer aen doen behandigen synen soen Joannes Henricus en Catharina Judith Hop.

Modo: Francis van Aerssen en Bartholomeus Canoy, die den voorscr. hof in 't gemein bezitten.

Eigen fol. 34.

Erff gelt rentten.

(25) int oudt boeck folio 24 op Jan Hennen ende Metgen ingen Broeck.

Dijbel Heylen ende Gossen Peters gelden alle jaers derdenhalven goldtgulden, swaer van gewicht vuijt Meth ingen Broexs erff, twelck haer is aengestorven ende nu is verdeylt aen verscheyde persoonen die daer toe betaelen, als hier naer volgt:

* Peter Dijbels

2 gld. 0 st. 0

* Kerst Djbels	1	“”	
* Peter Louffs	4	8 st.	0
* Thijs Louffs	1	12	0
* Hendrick Spiegel	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa	10 gld.	0	0

Dit voorstaende erff is naar dato wederom verdeilt ende de eigenaers betalen daer van quoets gewijs als volgt:

* Hendrick en Lins de soens van Jan Linssen hebben hiervan omtrint drij verdel, eenersits neffen Derck Wilbers erff, andersits neffens Jan van Oulers erff, met een einde schietende op de **Langhstraet**, met het ander eindt schietende op Bellichhovins erff, en delden daer van jaerlix twee gulden

2 0 0

- Ao. 1705 den 26^e Januarij hefft Derck Wilbers als vollmachtiger van de kinder dit parceel gewonnen ende de voorschreevene Hendrick en Lins daer aen doen behandigen.
  - Modo: Bernardus van Aarsen.
  - Jan van Ouler hefft hier van omtrent seven verdels van kerst Djbels saliger, eenersitz neffens de **Langh straet**, ander sitz neffens Bellichhovins met eenen einde schietende op Djbels erff, met het ander endt op **Weren erff**, en gelt daer van pro quota eenen gulden
- 1 0 0
- Ao. 1705, den 26^e januarij hefft Jan van Ouler dit parceel gewonnen en daer aen doen behandigen Thijs sijnen soen, nu Michiel van Ouler.
  - Jan van Ouler hefft all noch vant voorseyde erff omtrent drye mergens met een eindt schietende op de **Langh straet**, met het ander endt op Hendrick Rutten erff, eenersijts neffens Jan Louffs erffgenamen, ander neffens Derck Wilbers erff, en gildt daer van jaerlix eenen gulden, twaleff stuijvers
- 1 12 0
- Ao. 1705 den 26^e januarij hefft Jan van Ouler dit parceel gewonnen en daer aen doen behandigen Thijs sijnen soen. Modo: Michiel van Ouler. Vide hier voor fol. 24.

Eigen fol. 35.

Jaerlixse incompsten aen erff thins.

(26) int oudt boeck folio 6 en 17 op Jan Cotenbrouwers (?).

- **Jan Ardt Kesselsoen tot Wanssum** gilt alle jaers vier ende eenen halven alden vlemsch vuijt eenen pas, gelegen met de eenen sijde neffens de landerijen, gehoorende

in der Bongschen hoff met de ander sijde neffens **den Bongsche haeverenpas**, met de beijder eijnden op de passen off weijden van den **Bongsche hoff**.

- **Anno 1614** op St. Anthonis dagh heeft Ardt Vijt Kessels soon naer boeck recht gewonnen.
- **Modo:** de erfgenaame van Antoon Hoecken (?) tot Well
- **Modo:** Henricus Ambrosius **op den Vlammert**

Eigen fol. 36.

Jaerlixse incompsten aen erff thins.

(27) int oudt boeck folio 5 en 17 op Rutgen Rovers.

- Henrick Spygel ende consorten gelden alle jaers een oordt min als vier (?) alde vlemsch oeverthins vuijt een halve hoeve lants, gelegen boven die **Aijerbeck**, de welke Henrick van Langen ende Jan Boermans gecocht hebben van Rut Roevers partyen staende te gewinnen met dobbele thins, soo duck als et versterf.
- Dit voorscr. lant hefft Hubertien Jan Boermans dochter gewonnen **Anno 1640**, den 12^e Martij.
- Anno **1641, den 22^e Julij** hebben de kinderen van Jan Vennen (?) vercocht aen Peter Schreurs tot Aijen een stuck bowlant, gelegen op den **Even acker**, met de eene sijde Geurt Sevijen (?) met die andere sijde Cathrin Dijbels, groot eenen mergen en hondert ende negen roeden, met last vandaer uijt te betaelen eenen halven alde vlems tot thins. Vide fol. Sequentie 28.
- Alnoch hebben de voors. Partijen op dato vercocht aen de erffgenaemen van Gerit Sevijen een stuck bouwlant op den Evenacker, gelegen met de een sijde Henrick Spijgels met de ander sijde neffens het ander erff, groot twe mergen een hondert drij ende dertich roeden, met last van daer uyt te betaelen eenen halve alden vlemsch tot thins. Vide fol. Sequenti 28.
- Alsoo dat Henrick Spijgels erffgenaemen nu betaelen van de voorscr. thins twe a dry oordt alde vlemsch te gewinnen als voorschreven.
- Anno 1705, den 10^e Martij hefft de Heer Henricus Benninckhoven, Burgermeister der statt Goch, sijn bovenstaende parceel met dobbelen thijns naer den thijns rechten gewonnen en daer aen laten behandigen sijnen soen Johan Henrick en Catharina Judith Hop.
- **Modo:** Francis van Aerssen en Bertel (i) Canoy.

Eigen fol. 37.

Jaerlixse incompsten aen erff thins.

(28)

- Peter Schreurs tot Aijen gilt alle jaers eenen halven alden vlemsch tot thins te winnen naer den thins rechten vuijt het lant van Jan Vennen kinderen aengecocht, gelijk hiervoor aen de andere sijde te sijen is.
- Seger Dennissen hefft dit voorstaende landt met sijne vrou saliger beerft en hefft het selve int jaer 1705, den 5^e Januarij met dobbelen thijns gewonnen en daerna doen behandigen Peter sijnen soen.
- Modo: Gerit Rutten tot Aijen.
- D'erffgenamen van Geurt **Swijen oft Dryssen** gelden alle jaers eenen halven alden vlemsch tot thins te winnen naer den thinsrechten vuijt een stuck lants van Jan Vennen kinderen aengecocht gelijk het voor an de ander sijde te sijen is.

Eigen fol. 38.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(29) int oudt boeck folio 16 op Derick de Weind (?).

- Peter Kerckhoff genam(p)t Henssen gildt alle jaers twaelff vlemsche plack vuijt een Campken, gelegen beneffens die straet aen de weijde genoempt het **Haeverlandts**, gehoorende an der hoff vanm haere Genaede de Gravinne van Styrn.
- Anno 1649 den 29 Maij heeft Peter Kerckhoffts gewonnen ende naer boeck rechten daer aen behandt naer sijne doodt hefft Henneken sijne huijsvrouw met dobbelen thins gewonnen ende daer aen behandt met voors. Erff wert Peter Deckers van de erffgenaemen gecocht ende hefft het selven int jaer 1705 den 5^e april gewonnen met dobbelen thijns naer den thins rechten ende heft daer aen doen behandigen Peter sijnen soen.
- Modo: Willem Haegens op den **Eenenberg, op de Kamp onder Well.**
- **Uitgekocht** door .. Haegens 30 november 1867.

Eigen fol. 39.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(30) int oudt boeck folio 19 op Jan Campmans. Item int **Gildenboeck, folio 5**)

- Jan van de Kerckhoff gildt alle jaers seshijn alde butgen thins vuijt eenen pass gelegen in de **heerlicheit van Afferden** ende van Jan Campmans gewonnen, schietende met den eenen eynde op de Leygraf met den anderen op **Henrick Dijbels Boedonck** met de eene sijde neffens **Hubert Moermans pas**, met de andere sijde neffens sijn ander erf.
- Anno 1640 den 13 Junij heeft Jan van de Kerckhoff desen pas gewonnen ende geworven ende is dair aen behandelt.
- Modo **Mathis Vervoort**
- **Anno 1667, den 24 Junij** heeft Herman van den Kerckhof met dobbelen thins gewonnen ende is dair aen behandelt.

Eigen fol. 40.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(31) int oudt boeck folio 20 op Blaijman, daer nae Thijs Nijmants

- Ardt Gossens gildt alle jaers drij alde vlemsch vuijt sijn erff aen den **Hoendonx berch gelegen**, dat hi van Jan Derricx ende consorten heeft gecocht.
- Anno 1649 den 9^e heeft Ardt Gossens gewonnen naer den thins rechten met dobbelen thins
- Derck Coppis als aencooper van dit voorstaende erff, hefft het selve in den jaer 1705, den 26^e januarij gewonnen en hem selven daer aen doen behandigen, maer daer van betalende dobbelen thijns naer den thijns rechten
- Modo tot leste Jan Diebels **op den Sintelenbergh.**
- **Modo:** sijnen schoonzoon Hendricus Rutten Wyenbergh.

Eigen fol. 41.

Jaerlixse incompsten aen thijns.

(32) int oudt boeck folio 12 op heer Jan Boshuys, Peter Jan Willems, daer nae Geurt Peters.

- Geurt Peters gildt alle jaers ses vlemsch thyns vuijt eenen pas gelegen aen **Bergerdyck** benefens **Hubert Moermans pas**, schietende van den **Veldtgraeffop Henrick Dijbels Boedonck**. Hier aen is behandelt gewest Peter Jan Willems soen, daer naer Geurt Peters.
- Ao. 1667 den 27^e Januarij is hier aen behandelt Jan Geurt Peters soen

- Deesen post staat tegenwoordigh tot last van Herman ....., nu tot last van de wed. P. Dormans.

Eigen fol. 42.

Jaerlixse incompsten aen thijns. (33)

- De erffgenaemen van Peter Jeuriens tot Aijen geldt alle jaers eenen alden vlemsch vuijt het erff gelegen aen de **Aijer beeck** ende van Meuws Gudden aengestorven staende te gewinnen naer den thins rechten.
- Ao 1705, den 2^e Januarij hefft Jurien Peters deesen boovenstaenden post met dobbelen thins gewonnen naer thins rechten en hefft daeraen laten behandigen Peter sijnen soen.
- Ao. 1765 den 2^e Junii is desen bovenstaende thins verleedt in de **Heijsters**, groot omtrent twee morgen, geleege eensiedts Banschovius modo van Arssen eenre, andersijts **Mathis Vervoort**, schietende voor aen op den gemeinen wegh, aengekocht door Jan Diebels, tot welchen leste desen post staet.
- N.B.: Desen thins is verleijdt om diswil dat men niet en conden aenwiesen de erven daer t van oudts inbgeleydt was.

Eigen fol. 43.

Jaerlixse incompsten aen thijns.

(34) int oudt boeck folio 10 op Jan van Gulick, folio 21 op Jan Claes, folio 23 op Jan Godden.

- Geurt Heylen gilt alle jaers twe alde moirkens tot erffthins, staende te gewinnen met dobbelen thins vuijt twe mergen lants, gelegen op de **Enyck** (?) met de eene side neffens Dijbel Heijlen erffgenaemen met de ander sijde.
- Ao. 1636, den 12^e Maij heeft Geurt Heylen dat erff naer boecx's recht gewonnen.
- Modo tot laste van Joes Derick Smit tot Aijen.

Eigen fol. 44.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(35) int oudt boeck folio 17 op Beltken Hennekens.

- D'erffgenaemen van Kerst Dijbels gelden alle jaers twe ende een half butgen vuijt huijs, hoff ende camp tot Aijen benefens die gemeijn straet gelegen ende benefens

Geurt Bom, met beijder eynden op de gemeijnen weghoff straet, algelyck deselve valide erffgenaemen van Nael Geurts is gewonnen.

- Ao. 1614 op St. Anthonis dagh heeft Nael Geurts hem van de voorscr. butgens te boeck laeten stellen.
- Tot laste van Bernard van Aerssen.

Eigen fol. 45.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(36) int oudt boeck folio 12 et 26 op **Jan Moirman**.

- D'erffgenaemen van **Hubert Moermans** gelden alle jaers vuyt drij veerdel lants een aldt moerken tot thins. N.B.: Dit is de half scheidt van **de Clein Sleij**, sijnde **deese halvescheidt thijnde vrij**.
- **Ao. 1705, den 3^e Januarij** hefft Peter Jans, die dit voorstaende aengedeilt is, gewonnenen hefft daeraen doen behandigen Willem sijnen soen, modo Gertruij Janssen.

Eigen fol. 46.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(37) int oudt boeck folio 19 op Gelidt van der Spoelhoff off Michel van Aerssen.

- Peter Derick Custers soen modo sijns soen Derick Peters gildt alle jaers vuyt eenenmergen lants, die Heijn Gossens was een kaols (=Keuls) moerken tot thins.
- Ao. 1737, den 23^e december is gerigtelick vercogt den bergen de 4 morgens land liggende an den berg en het pastorale huis en land alhier door de erfgenaemen van Jan Schmitz is dese bovengenoemde post gestelt op den morgen land aen **het broeck**, cooper hier van is Henrik Diebels. Siet hierover de gericgtliken vercoop en opdraegt alwaer de post is ingevoegt, is nu Gerit Wijenbergh, nu Bernardus Janssen, Johan Muskes uitgekocht door de weduwe Bernard Janssen am 15 maart 1834.

Eigen fol. 47.

Jaerlixse incompsten aen thins.

(38) int oudt boeck folio 22 op Geuws Thijssen.

- Jan Gerardts aengen Dijck ende de erffgenaemen van Jan Gerardts heffts gelden alle jaers een alden moerken tot thins vuyt de **Hoendonck, gelegen aen Aijerdyck**, daer

van sij oock gelden alle jaer drij schepel rogge, gelick hier voor onder de incompten van rogh te sijen is.

- De kercke is lanther van de voorscr. **Hoendonck.**
- Ao. 1705 den 2^e Februarij hebben Gerardt Janssen en Jan Lenders geswageren deesen bovenstaende post gewonnen en gelden daer van tot thins jaerlix ijgelick de halvescheid van een alt moerken en hebben daeraen laten behandigen Jan den soen van Jan Lenders en Trinneken de suster van Gerardt Jans, daerna de weduwe Trinneken Janssen en de weduwe Boot..... (onleesbaar).

Eigen fol. 48.

Kaerte Van de Landerijen toebehoorende aen de Kercke tot Bergen, gemaect in anno 1671.

door: Peter Jeurgens

Schala inhoudende 100 roeden Ruremuntse maete, d' roede 16 voeten.

(Titel – opschrift)

Kaerte van de bow- ende weij landen der kercke tot Bergen naer de maete gedaen in d' heerlicheijt Well in den jaere 1647 ende naer de maete gedaen in de heerlicheijt Afferden in den jaere 1657 ende nu wederom naer de voors. Maete gerenoveert in anno 1671, door mij Peter Jeurgens, geswoere Lantmeter als wanneer de selve Landerijen ten overstaen van den eerw. Heer Joannes Verbeten⁶, pastoir, Herman van den Kerckhoff, kerckmester, Adam Daemen, Henrick Claes ende meer andere naeburen onder Bergen ende ten overstaen van Giesbert Janssen ende Gerart Rutten, schepenen tot Afferden ende meer andere naeburen van Heuckelom met steene paelen sijn gepaelt, gelick in dese kaerte verteijckent ende te sijen is. Tot welc ker(ck) oorconde hebbe ick dese geteijckent in Maio 1671. (was ondertekend) Peter Jeurgens.

(Dan volgen 4 kopie-pagina's van kaart-details 48 a t/m 48 d)

Eigen fol. 49

(orig. pag. 47)

Bow ende weijlanden van de Kercke tot Bergen gehoorende ondert het goet gelegen tot Bergen ende tot Heuckelom met die reijgenoeten voeren ende paelen, gelyck deselve in anno 1671 syn affgepaelt ende begrepen in eene Caerte hier neffens gevoeght.

---

⁶ Jan Verbeten, pastoor van 1664 tot zijn dood 25 maart 1673.

Landerijen gelegen in de heerlicheijt van Well ende Bergen:

- * A) Is een stuck bowlant gelegen aen den **Baemberg** tuschen den heer tot Well ende **Hubert Moermans** erffgenaemen, die tselve erff voor desen int gebruijck hebben gehadt, groot 1 morgen 112 roeden
- * B) Is een sael bowlant gelegen tuschen Adam Daemen ende **Hubert Moermans** erffgenaemen, groot 0 morgen 147 roeden
- * C) Is een stuck bowlant gelegen in den **Gillom**, neffens der heer tot Well ende meer andere verscheijde stucken, groot 4 morgen 117 $\frac{3}{4}$ roeden
- * D) Is een stuck bowlant gelegen tuschen Adam Daemen ende de **Gilde tot Boxmeer**, groot 0 morgen 130 $\frac{1}{2}$ roeden
- * E) Is een stuck bowlant gelegen tuschen de erven van den Heer tot Well, groot. Dit erff behoort aen **St. Peter ende St. Anthonius gilde, die tselve oock gebruijcken.** 0 morgen 119 roeden.
- * F) Is een sael bouwlant gelegen tuschen Adam Daemen ende Henrick Dijbels, groot 0 morgen 126 roeden.

Eigen fol. 50

(orig. pag. 48)

(Vervolg) Kerck Landerijen

- * G) Is de hoffstadt, groot 1 morgen 51 roeden.
Het huijs van de Kercke bewoont nu den heer pastoir ter oorsaecke op der **Wehm** oft **tegenwoordigh geene woeninghe is**, ende schuijrt met den hoff blijft aen de kercke ende wordt tot desselffs behoefte verpacht.
- * H) Is **weijlant off drijs** gelegen tuschen den Heer tot Well ende **Hubert Moermans drijs**, groot 1 morgen 10 roeden
- * J) Is een stuck bouwlant, gelegen tuschen den Heer tot Well ende Peter Jeurgens erff, groot 2 morgen 31 roeden
- * K) Is een stuck bouwlant gelegen op **d' negen morgen** tuschen Adam Daemen ende **Hubert Moermans** erffgenaemen, die dit stuck voor desen in haer gebruyck hebben gehadt, groot 3 morgen 0 roeden
- * L) Is een stuxke bowlant gelegen tuschen den Heer tot Well ende Peter Lenssen erff off het Weghken 0 morgen 78 $\frac{3}{4}$ roeden.
- * M) Is een stuck bowlant, genoemt **de Pillendonck**, ende gelegen tusschen Adam Daemen ende de **Gilde tot Boxmeer**, groot 1 morgen 95 roeden

- * N) Is een sael lants gelegen tuschen Adam Daemen ende Herman van den Kerckhoff, die **Moermans partijen** oeck voor desen gebruyckt hebben, groot 0 morgen 120 roeden
- * O) Is een stuck bouwlant gelegen **aent weghsken** neffens den heer tot Well, Adam Daemen ende **den heer tot Wissen**, groot 3 morgen 129 roeden

Eigen fol. 51

(orig. pag. 49)

(Vervolg) Kerck Landerijen

- * P) Is een weijde aent voorscr. bowlant gelegen tuschen Adam Daemen ende den Heer tot Well, groot 2 morgen 106 roeden
- * Q) Is een stuck bouwlant gelegen beijder sijds den Heer tot Well, groot 1 morgen 104½ roeden
- * R) Is een stuck bouwkant gelegen tuschen den Heer tot Well ende het **Gidelant**, groot 1 morgen 106 roeden
- * S) Is eenstuck bouwlant, toebehoorende aen **St. Peter ende St. Anthonis Gilde**. Is gelegen tuschen kercken ende **Rijcken hoff**, groet 0 morgen 100 roeden
- * T) Is een saelken, gelegen op **de Sleij**, tuschen den Heer tot Well ende Peter Lenssen groot 0 morgen 63 roeden
- * V) Is een stuck bouwlant, genoempt **het Overstuck**, gelegen tuschen Rijckenhoff ende den **Heer tot Wissen**,m groet 2 morgen 61 roeden
- * W) Is een sael bouwlant, gelegen beidersijts **Rijcker hoff**,groet 0 morgen 142 roeden
- * Item een weijde genoemt **het Schair**, sijnde ten deel met holdtgewasch. Is gelegen tuschen Peter Weijmansende Berndt Thijssen, groet 13 morgen 134 roeden

Somma aen Landerijen onder de heerlicheijt Well: 48 morgen 149 roeden

** Anno 1713, den 9^e decembris hefft onse kerck van de erffgenaemen van Ardt Cöppen tot Geisteren voor een somme van 300 gulden /: gelick hier naer fol. 54 et 59 te sien is:/ aengecofft eenen werth boven Aeijen tegen over Maeshees, eenersitz nevens Maria Sweijen, andersitz de erffgenaemen van Peter van Arscen jaerlix aen de kerck tot Well belast met 3 deuten, groet 133½ roede 133½ roede

vermoogh opdrachts brieff de dato 9 decembris 1713.

Eigen fol. 52

(orig. pag. 50)

Landerijen offte erven der kercke gelegen onder de heerlicheijt van Afferden volgens de voorgaende Caerte.

- * A.A.) Is een stuck bouwlant so de kercke ten deel voor desen heft gehadt ende ten deel met Jan Bouwmans heeft omgelacht. Is nu gelegen tuschen den **Heer tot Wissen** ende Henrick van Heuckelom, richter tot Wissen, groet 2 morgen 17³/₄ roeden
ende eene werdt daertegens gelegen, groet 0 morgen 94 roeden
- * B.B.) Is eenstuck bouwlant tuschen die richter Henrick van Heuckelom ende Herman Jacobs, groet 0 morgen 113¹/₂ roeden
ende een werdtgen daer tegens gelegen, groet 0 morgen 30 roeden
- * C.C.) Is een stuck bouwlant gelegen tuschen Rijcken hoff met beijder syden, groet 1 morgen 34¹/₂ roeden
- * D.D.) Is een sael bouwlant gelegen tuschen Rijcken hoff ende richter Henrick van Heuckelom, groet 0 morgen 61¹/₄ roeden
- * E.E.) Is een stuck bouwlant gelegen tuschen Hermans Jacobs ende Rijckenhoff, groet 0 morgen 141¹/₄ roeden
- * F.F.) Is een stuxken bouwlant, gelegen tuschen Hermans Jacobs ende Peter Weijmans, groet 0 morgen 52³/₄ roeden
- * G.G.) Is een stuxken bowlant, gelegen bejdersits tuschen Rijckenhoff, groet 0 morgen 43³/₄ roeden
- * H.H.) Is een weijde off pas, gelegen tuschen Herman Jacobs ende Gossen van Lottums erffgenaemen, groot 2 morgen 69 roeden
- * J.J.) Is een weijde, gelegen tuschen Cathrin Zeeltiens ende Gerardt Jaspers, groet 1 morgen 37¹/₄ roeden.

Eigen fol. 53

(orig. pag. 51)

Kercke Landerijen offte erven onder Heuckelom.

- * K.K.) Is een hoofstadt vant goet tot Heuckelom, die Helliger Geurts tegenwoerdigh int gebruyck heeft, is gelegen tegen Gossen van Lottums erffgenaemenende Henrick Bouwmans erffgenaemen, groet 2 morgen 93³/₄ roeden
Item een stuxken, gelegen aen de beeck, groet 0 morgen 12³/₄ roeden
- * L.L.) Is een stuck bouwlant, gelegen **opt Engh** tuschen Cathrin Zeeltiens ende Rijcken hoff, groet 0 morgen 61³/₄ roeden
- * M.M.) Is een stuck bouwlant, gelegen oock **opt Engh** tuschen Gossen van Lottum ende Mathijs Jacobs erffgenaemen, groet 0 morgen 95¹/₂ roeden
- * N.N.) Is een stuck bouwlant, gelegen tuschen Jacob Willems ende Cathrijn Zeeltiens, groet 1 morgen 56 roeden

* O.O.) Is een stucxken bouwlant gelegen op **de Hees** neffens Hubert Jaspers,
groot 0 morgen 63 roeden

* P.P.) Is een stuck bouwlant gelegen in **de Small** tuschen Rijcken hoff ende Gossen van
Lottums erfgenaemen, groot 0 morgen 135¾ roeden

* Q.Q.) Is een stuck bouwlant gelegen in **de Small** tuschen Herman Jacobs ende Gossen
van Lottums erfgenaemen, groot 0 morgen 142½ roeden

* R.R.) Is der **kercken Vlammerdts, die** Helliger Geurts tegenwoordich oock in
gebruyck heeft, groot 5 morgen 71 roeden.

Allsoo men deesen van eenige jaeren herwerts niet heeft können verpachten, so hifft men
denselven in October 1727 **laten besaeijen met 16 malders eickelen.**

* S.S.) Is zo **Degerff (?)**, gelegen rontsomme in **de Heijde off Gemeijnte**,
groot 6 morgen 60 roeden

Te weeten dat aen deese **Degees / Oeess (?)** is gelegen een venneken beteeckent met eenen
opgeworpen wall ende gehoorde bij dese Degerff, dan is niet gemeten.

Somma onder de heerlicheyt Afferden 29 morgen 141 roeden

- In mey 1779 is de een sijd schietende aen de Degen met walle opgesmeten ende mit
..... graaf..... van de heg, deze zyn bepaat met .... En den wal naer de heij met
..... pack.
- In den jaere 1778 (?) heeft onze kerck gekoght van de gemeynt van Aefferden 1
morgen 100 roeden gemeyns lanse degees, zuid waarts\de kercke Degees, oostwaarts
ende westwaarts de gemeynthe 1 morgen 100 roeden.

Eigen fol. 54 (orig. pag. 52)

- Peter Hoen tot Well heft volgens ein vestbrief de dato 29 augusti 1729 opgenomen
250 gulden, dit capitaal heft hij overgeweesen aen Willim Peeters en Maria Wolters
eheluyden volgens den selven vestbrief en noch een andre de dato den 1^e Junii 1725.
- Dit Capital is abgelo(st?) en uitgesatt an Gerit Ambrosius en Willemij Raemakers en is
van de interesse so veel afgenomen en dat het Capital nu is 200 gulden holl. 8 gulden
holl. interesse.
- Dit Capitaal doende met den agio of opgeldt á 12 st. op den Rixd. 360 gulden Cleefs
heeft Antonette Ambrosius afgeleijdt en is wederom uytgesat aen Peter Peters en
Hermina Zeelen Ehelieden en betaald daer aen de kerck 3½ procent luydt vestbrief de
dato den 23 junii 1783.

- Eodem dato hebben de voorg. Ehel(ieden) van de kerck ontfangen 80 gulden en 15 ste Cleefs zijnde gesteldt voor een erfjaargetyd van Jan Raijmans zaliger **op de Hol**, sonder vigilie, wair by der kerckmeester A. Gilta heeft geteld 9 gulden en 5 st. Cleefs doende aldus te saeme 450 gulden Cleefs á 3½ pro cent luydt vestbrief als boven.
- Modo Leonard Tissen, di het onderpand heeft aangekogt. Vide fol. 83 tio.
- Uitgekocht door Leoneerd Thysssen den 15 dec. 1834.

Eigen fol. 55

(orig. pag. 53)

Jaerlix incompsten van de geltrenten off pensioenen, die door de naervolgende persoene alle jaers betaelt worden voor de sommeaen hunne getelt, sijnde ten allen tijden (los?)baer met gelijcke sommen.

** Peter Jeurgens, custer, heeft van den kercke een somma van een honderd daller Venloeslopet gelt, hercomende van Alexander Verheyen volgens de gerichtelicke obligatie gedateerd 8 fenr. 1624 ende betaelt dair van alle jaers tot pensioen vijff dalder vervallendeop St. Andrijs, facit

7 gulden 10 stuiver

** Item hebben Peter Jeurgens ende Peterken van den Wienbergh sijne huijsvrouwe van den kerck ontfangen een somme van drij hondert gulden, die voor desen aen Thys Willems hebben gestanden ende betaelt dair van alle jaers op St. Andrijs tot pensioen vant hondert vier gulden, facit

12 gulden 0 stuiver

** Item Peter Jeurgens ende Peterken sijne huijsvrouwe hebben ontfangen van de kerckedrij ende fertich gulden, oock loopt gelt ende hergecoemen ende gelegateert door **heer Theodorus Dinnissen⁷**, gewesene pastoir deeser kercke, voor sijn erffiaergetijdt ende betaelen daer van tot iaerlixse pensioen tegens vier gulden vijffthijn stu(ver) ten hondert, facit

3 gulden 0 stuiver

** Dese posten sijn weder gerestitueert door Bernard Jeurgens ende weder uijtgeseth aen **Geurt Daemen op den Camp**.

** **Geurt Daemen op den Camp** hefft de voorstaande somme in sijn geheel weren aen de kerck gerestitueert, en is vergroet tot vijff hondert vijffthigh guldens .....en is werom door de kerck uijtgeset aen de **Gemeente van Geisteren** en gilt daer van jaerlix tot pensioen ad vier ten hondert 22 gulden – vermoegh vestbrieff de dato den 18 decembris 1702 22 gulden 0 stuiver.

** Dit capital is uitgeset aen die gemeente van Well en Bergen. Vide fol. 108.

---

⁷ Hij was reeds pastoor in 1659 en overleed als pastoor van Bergen te Aken op 31 mei 1664.

Eigen fol. 56

(orig. pag. 54)

Incompsten aen jairlixse pensioenen.

** Wercken Ardts ende Jenneken sijne huijsvrouwe hebben van de kercke ontfangen een somme van hondert guldens Venloes gelt ende betaelen dair van alle jaers op St. Andrijs tot pensioen volgens hunne gegevene hantschrift gedateert den 15 Januarj 1657 (deese 100 gulden blijven tot last van Marie Weren tot Venraij. N.B.: Deesen post siet hier onder F) 5 gulden) stuiver.

** Item deselve noch ontfangen van de kercke de somme van twee hindert gulden en betaelen dair van tot pensioen 10 gulden 0 stuiver.

** Van deese 200 gl. is naer die doode mombers van Jan Weren saligers kinders uijtgericht eenen vestbrief de dato den 25 februarij 1702, waer van de pensioen is vermindert ad 4 ten hondert ad: 8 gulden 0 stuiver

** Ao. 1713 den 3^e decembris hefft Michiel Hoen in den naem van Lendert Huberts en Jenneken Wehren sijne huijsvrow deese 200 gulden aen de kerck gerestitueert en sijn met de 100 gulden fol. 59 aengeleit tot aencoopinge van den weerth. Vide fol. 59 & fol. 49, ergo hic cessat.

F) ** De bovenstaende hondert gulden tot laste van Marie Wehren sijn in den jaere 1719 door haeren schoensoen Geurt Cremers tot Venraej aen de kerck gerestitueert en wederom uijtgeset aen Lendert Huibers en Jenneken Wehren Eluijden, en betalen daer van jaerlix de pensioen ad 4 gulden 4 gulden 0 stuiver

N.B.: Deese 100 gulden sijn mede inbegrepen in den vestbrieff van 200 gulden de dato 23 decembris 1719. Vide fol. 60.

Eigen fol. 57

(orig. pag. 55)

Incomsten aen jaerlixse pensioenen

** Henrick Claessen ende Jenneken sijne huisvrouwe hebben van de kercke ontfangen de somme van twe hondert vijftigh guldens en betaelen dair van **tot jairlixse rente** 11 gulden 5 stuiver.

** Van deese somme is de kerck naer dato gevest vermoege vestbrief de dato den 24 octobris 1689.

** Dese Capitael is bij naerder vestbrieff gecoemen tot laste van Hubert Claes den 3^e July 1703 ende bij verminderinge van pensioen tot op vier pro cent ad 10 gulden 0 stuiver.

** Dit Capitael is weerom gegeven door Jacob van Kuick en uitgegeven an **Matthis Vervoort volgens vestbrief** de dato 20 septembris 1732.

** Dit capital is werom gegeven en uitgesteld an die gemeente van Well en Bergen. Siet folio 108.

Eigen fol. 58 (orig. pag. 56)

Jaerlixse incompsten aen pensioenen.

** Thijes Janssen ende Jenneken sijne huijsvrouwe hebben van de kercke ontfangen twe hondert vijff en seventich guldens Venloes gelt ende betaelen daer voor alle jaers up St. Andrijs volgens den **rentbrieff voor scoltis ende schepenen tot Afferden** op den 7^e decembris 1658 tot rente 13 gulden 15 stuiver.

** Dese is betaelt ende weder uijtgeseth aen Henrick Rutten ende Jan Werkens, als te sien folio 65 en 66.

** Henrick Linders ende Marie sijne huijsvrouwe hebben van de kercke ontfangen twehondert vijffich guldens Venloes gelt en betaelen dair voor alle jaers op St. Andrijs tot rente volgens de brieff op den 12^e Januarij 1662 gepasseert 15 gulden 0 stuiver

** Desen rentbrieff hebben Berndt Thijsen ende Peterkens Gossens eluijden aengenoemen tot oorsaecke deselve de onderpandt int gebruijck hebben en betaelen de voorscr. jaerlixse rente

** Deesebovenstaende twee hondert vijffigh guldens syn den 7 januarij 1693 werom aen de kerck restitueert door Peter Sijbertz en sijn op denselven dato werom op rente uijtgeset aen Jan Wehren en Marie van den Kerckhoff Eluijden ad 5 pro cento, ad 12 gulden 10 stuiver.

N.B.: fol. 65 selfste gerest(itueert?) hic ergo cessat.

** Allnoch heft Peter Sijbertz int jaer 1687 den 13 februarij aen de kerck restitueert hondert guldens, de welcke 100 gld. Op denselven dato werom van de kerck op pensioen uijtgeset sijn aen Jan van den Kerckhoff **aen de Hollsaegh** ende Peterken aende Poet (?). N.B. Deese post is overgeset fol. 163: 13.

** Met deese hondt en bovenstaende derdehalf hondert guldens hefft Peter Sijbertz sijne obligatie ad 350 gulden volcomentlick betalt ende volldaen.

Eigen fol. 59 (orig. pag. 57)

Jaerlixse incompsten aen pensioenen.

** Drijs Derrix heeft van de kercke ontfangen volgens hantschrift van den 25^e Aprilis 1659 de somme van achtentachtentich gulden sestijn ende eenen halven stuijver Venloes gelt, alnoch heeft Thijs voorscr. ontfangen vuijt de Reckeninghe van Herman van den Kerckhoff over de jaere 1674 en 1675 elff gulden ende eenen halve stuiver, tsaemen hondert guldem, deese heeft Joachim Houbroeck aengenoemenende sal alle jaers dair van tot pensioen betaelen ende op St. Andrijs in anno 1676 ierstmael vervallen 15 gulden 0 stuiver

** Dese bovenstaende hondert guldensheeft Joachim Houbroeck op den 30^e novembris 1697 weder aen de kercke gerestitueert ende wederom getelt.

** Deese hondet guldens sijn naer dato voor de kerck wederom uijtgeset aen **Jan Jeurgens tot Gelder** en **Hester Bachuijs Eluijden**, en gelden daervanjaerlicks op St. Andrijs, volgens vestbrieff de dato 3 februarij 1701 4 gulden 0 stuiver

** Deese 100 gulden sijn door Jan Jeurgens gerestitueert en wederom voor de kerck uijtgeset aenm Jurien Peters op Peterken Peters lujijt vestbrief de dato den 29 januarij 1714 en gelden hier van jaerlix 4 gulden 0 stuiver

** Dese 100 guldens sijn door Jan Roufs afgeleijdt en door de kerck uijtgeset aen This Honnen en Marie Jaspers Eluijden, lujidt vestbrief den 8^e jan. 1766. Vide fol. 82.

** Modo Lendert Reynders op de **Holsagh**.

** ..... Gesessen (?) en sijne huijsvrouwe hebben van de kercke ontfangen drij en sestich guldens loopt gelt ende betaelen daer voor alle jaers op St. Andrijs tot pensioen 3 gulden 3 stuiver.

** Deese drij en sestigh guldens sijn door Maes Artz in den jaere 1711 op St. Andrijs gerestitueert ende **in de Kercke Comme eenigen tijde vruchteloos gelegen hebbende**, sijn naer dato tot profijt van de kercke wederom uijtgeset aen Peter Gossens en Marie Sijbers Eluijden, en gelden daer van jaerlix op Petri ad Cathedram twee guldens thien en eenen halven stuijver, lujjt vestbrieve de dato den 27 februarij 1713 2 gulden 10 Stuiver en 4 ....

** Modo: Bastiaen Troost.

Eigen fol. 60 (orig. pag. 58)

Jaerlixse incompten aen pensioenen.

** Geurt Bom heeft van de kercke ontfangen volgens sijne gegevene hantschrift van den 2e januarij 1662 vijffthigh guldens ende betaelt daer voor alle jaers op St. Andrijs tot pensioen 2 gulden 10 stuiver.

** Dese vyftigh guldens sijn posterieur aen de kercke wederom gestelt ende wederom aen Jan Sieberts uijtgeseth vermoegh vestbrieff van den eersten Juni 1696.

** Allnoch hefft Jan Sijbers van de kerck ontfangen vijff en seventigh gulden, due gefundeerd sijn voor een erffjaergetijt door Herman van den Kerckhoff, gelick hier nae breder te sien is fol. 73 en allnoch andersins van de kercke middelen 25 gulden allsoo int geheel eene som van hondert vijfftig gulden, volgens inhoud des vestbrieffs, de dato als hier boven vermeld staet en gilt daer van jaerlix

6 gulden 0 stuiver

Vide folio 62 t selfffste

** Dit is ge(re)noveert anno 1747 om dat de capital alsdan so hyer op drij en een half par cent.

** Peter Geurts ende Henrisken Gerardts hebben van de kercke ontfangen de somme van vijfftig guldens Venloes gelt ende betaelen dair van alle jaers **opt hoochtijt van Paschen** volgens hunnen gegevene hantschrift van den 28^e septembris 1665 tot pensioen 2 gulden 5 stuivers.

** Ao. 1703 int begin van de Maent Meij hefft **Derrck Camps tot Wanssum** deese bovenstaende vijfftig gulden aen de kerk gerestitueert ende de handtschrift ingelost en sijn werom uijtgeset aen **Derck Cox, den soen van Jan Smitz saliger geweesene custer** en sijn begrepen onder soodanige 400 gulden de welcke dito DerckCox door sijn swagers Wolter van de Burgh en Derck Klinckhaemer; als hier toe van hen gestelde vollmachers, respectivelick **van de Cappelle tot Aeijen en armen tot Bergen** hefft ontfangen lujt vestbrieff de dato den 3^e Julij 1703 en betaelendaer van jaerlix aen de kercke 2 gulden.

** Modo: de weduwe P. Dormans.

Eigen fol. 61

(orig. pag. 59)

Jaerlixse incompsten aen pensioenen.

** Maria Claes weduwe van Jan Claes heeft van de kercke ontfangen de somme van hondert guldens Venloes gelt ende betaelt daer voor alle jaers op St. Andrijs tot pensioen volgens de gegevene hantschrift van den 8 februarij 1668

5 gulden 0 stuivers

** Item de erffgenaemen van Jan Goris ende Marie Claes heben van de kercke ontfangen de somme van vijffenseventich guldens ende betaelen daer voor alle jaers op Halff Vasten dagh volgens de gegevene hantschrift van den 15^e Mai 1676

3 gulden 7½ stuiver

** Dese twee posten sijn posterieur door vercoopinge op Wijenbergh Rutten gecomen ende wederom door assignatie op Herman van den Kerckhoff ende daer naer het gelt door Kerckhoff weer overgetelt in handen van Derick Hendrickx ende daer voor gerichtelijke verwaeringhe aen de kerck hebt (?) gedaen wegens vestbrieff van den negenden februarij 1700, doet daer van den intrest alsnu

7 gulden 17½ stuiver

** Modo: Jacob Kuelen (?) aen de Langhstraet.

** Mewes Lamers ende Anneken Claes hebben van de kercke ontfangen vijfflich guldens enbetaelen daer voor alle jaers op St. Andrijs tot pensioen volgens de hantschrift van den 20^e Januarij 1675

2 gulden 5 stuiver

** Modo: Wijenbergh Rutten als aenkoopervant goets sese door assignatie gestelt tot laste van Herman van den Kerckhoff.

** Modo: Peter Claes, die deselve vijfflich gulden van kerckhoff hercomende hefft ontfangen, als noch daerenboven andersintz vijfflich gulden, aldus eene somme van hondert gulden int geheel, volgens vestbrieff van den 3^e Julij 1703 en gelt daerna jaerlix op St. Andris vier gulden

4 gulden 0 stuiver

** Dese 100 gld. Sijn door Michiel Hoen den 3^e decembris 1713 gerestitueert en door de kerck aengeleit tot aencoopinge van den werth. Vide fol. 54 en fol.49. Ergo hic cessat.

Eigen fol. 62

(orig. pag. 60)

Jaerlixse incompsten aen pensioenen.

** Gerardt Henssen ende Derisken sijn huijsvrouwe hebben van de kercke ontfangen vijfflich guldens ende betaelt daer voor alle jaers totpensioen

2 gulden 5 stuiver.

88 N.B. Gossen Henssen als momboir van de onmöndige kinderen hefft deese 50 gulden gerestitueert en sijn door de kerck wederom ad vier pro cent uijtgeset aen Feijken Rutten, de weduwe van Peter Wilbers zaliger en sijn mede inbegrepen in den vestbrieff van drij hondert vijff en seventigh gl. De dato den 16^e decembris 1711 en geld hier van jaerlix 2 gld.

** ende dese voors. Eluijden hebben alnoch ontfangen de somme van hondert gulden door Herman van den Kerckhoff aen hem gestelt en van Gerart Coenen gecoomen en betaeld daer voor tot pensioen alle jaers op St. Andrijs volgens hantschrift van den 12 Maij 1675 4 gulden 0 stuivers.

** Deese hondert gulden van den voornoemden 12 Meij 1675 sijn in den jaere 1719 gerestitueert door **Peter Lucassen aen de Holtsaegh** en sijn wederom door de kerck uijtgeset aen Lendert Huijbers ende Jenneken Wehren Eluijden, en betalen daer van jaerlix 4 gulden

** Modo: Thijs Honnen

** Nota: deese 100 gld sijn mede inbegrepen int capitael van 200 guldens vermogh vestbrieff de dato den 23 decembris 1719. Vide fol. 54.

** Dit Capitael tot laste van Bernardus van Aerssen tot Aijen, die onderpant heeft aengedocht(?) bet(aelt?) dair van jaerlixs 3 gl.

3 gulden

** Peter Claes en Maie van den Poell, Eluijden, gelden jaerlix aen de kerck, luijtvestbrieff de dato den 14^e januarij 1705 van hondert vijff en seventigh gulden capitael 7 gulden 0 stuiver.

** Tot dit capitael hefft Peter Sijben uijt sijnen soen saligers reekeninge als gewisenen kerckmeester gecontribueert 10 gulden en Jan Heijlen 115 gulden, gelick beijdersitz in haere reekeningen te sien is.

** Ao. 1713 den 3^e decembris hefft Michiel Hoen dese voorstaende 170 guldens in den naem van Peter Claes gerestitueert en sijn door de kerck wederom uijtgeset aen Geurt Coppis en Jacomin sijne huijsvrow, luijt vestbrieff de dato 16 decembris 1713 en gelden daer van jaerlix op St. Andrijs
7 gulden 0 stuivers.

** Deesen post: siet overgeset fol. 81.

Eigen fol. 63 (orig. pag. 61)

Jaerlixse incompste aen pensionen.

8 december 1682

Copie van fondatie van Adam Portman ende Percken Vermuelen.

Ick **Adam Portman ende Percken Vermuelen** verclaeren mets desen dat wij naer goet beraedt ende vrijen wille in goedt gebruijck van ons verstant en bij levenen leven voor ons en voor onse naecommelingen **legatieren** en maecke een somme van hondert gulden tot intresse vuytgeseth aen Peter Linssen om nu en ten ewigen daghen te dienen tot behoef van de kerck tot Bergen en besonderlijck om voor de pensioen vijff ten hondert **waslicht te gebruijcken voor onsen live vrouwen Altaer**, tot eere en glorie van Godt en sijne live moeder met dese expresse conditie nochtans soot geviel (dat Godt gehoede) dat het landt quam over te gaen aen enige andere gesinten, dese pensioen sal vuytgerecht worden aen de Armen vanBergen ofte Aien, voorders dat hiervan naer discretie en oordeel des eerw. Heer pastoors aldaer, aen den Custer sal vuytgerechtworden sijn verdienst **voort maecken der kersen en aenstecken**, well tge verstaen dat dit legaet sijn effect eerst sal hebben en de capitael somme aen de kercke sal worden getransporteert, naer de afflivicheijt van een van beijden, wie 't dan Godt gelieft sal hebben eerst vuyjt dit leven te haelen, alsoo verclaeren wij dit waerachtich te sijn door eijgen onderteekeningen int jaer ons Heeren twee en tachtentich den seshien hondert, den 8 decembris ende was onderteekent: Adam Portman, Percken Vermuelen.

Accordeert met sijn origineel bij mij Joannes Claessens, secr.

Dese 100 gl. Sijn door Jan Smits ontfangen ende posterieur ge..acest volgens den brief de dato den 2^e februarij 1702 en betaelt daer van jaerlix aen de kerck 4 gulden.

Modo: Dirck Klinckhaemer.

Deese 100 gulden sijn gerestitueert door Willen Remmen en Helena Smitz en sijn wederom tot profijt van de kerck, uijtgeset aen Hermen Jacobs en Jenneken Coppis luyt den brief de dato 8 januarij 1710 en gelden daer van jaerlix 4 gulden. Hier achter folio. 62.

Eigen fol. 64 (orig. pag. 62)

Incompsten aen jaerlixse pensionen.

** Jan Sieberts ende sijne erfgenaemen hebben van de kercke ontfangen eene summe van een hondert vijftigh gulden loopt p..missie gelt vermoegens vestbrief de dato den eersten Junij 16.. tegens vier pro cento, vervalt daer van den eersten intrest op Paesschen 1697 ad 6 gulden) stuiver.

N.B.: t selfde fol.. 58

Modo: Dit .... Roeffs te gelden

Dit Capital is reduceert tegen dijen een half pro cent. V(ide) folio 58.

N.B.: Bovengenoden vestbrief is van de erffgenaemen Roeffs ingelost en het capitaal geroijeert ter gelegenheid van aankoop van de pastorijs van gezeijde familie in het jaar 1814, luyd verkoop-acte de dato 10 febr(?). 1814

De hier voor fol. 61 staende hondert gulden sijn naer de doot van Herman Jacobs en Jenneken Coppis, gerestitueert door Nicolas Bouwelingh en Nesken Coppis tot Wees en sijn wederom tot profijt van de kerck uijtgeset aen Rochus Sijbers en Alitgen Bom en gelden daer van jaerlix luyt vestbrief de dato 19 april 1717.

N.B. Dezen vestbrief is ingelost door de familie Roeffs ter zelve gelegenheid als boven, is vervolgens het capitaal geroijeert in het jaar 1814 als boven.

Eigen fol. 65 (orig. pag. 63)

Incompsten aen Jaerlixse pensionen.

** Henrick Coppis bende Grietien Aerndts eluijden sijn aen de kerck schuldigh eene summe van een hondert vijftigh guldens loopt gelt, soo de selve hebben aengenoemen te betaelen in voldoeninge vant sloth van reckeninge van Baltus Gros, gewesene kerckmeester betalen alsnu daer van tot intrest seven gulden thijen st(uiver) loopt, vervalt daer van de rente op Paesschen 7 gulden 10 stuivers

** Modo: Peter Brouwers en Marie Coppis Eluijden.

** Dit Capital is aen om gegeven en ingestelt an die gemeente van Well en Bergen. Siet folio 108.

** Het voorgaende siet hier voor fol. 56

** Voor de hondert guldens capetael hier voor fol. 56 staende etot last van Jan van den Kerckhoff en Peterken aen de Port hebben Kerst Hendricks en Maria van den Kerckhoff Eluijden aen de kerck uijtgereikt eenen vestbrieff de dato den 20^e Junij 1724 en gelden daer van jaaerlicks op St. Andrijs 4 gulden 0 stuivers

** Modo: Jan Lenssen, modo Jan Huibers.

Eigen fol. 66 (orig. pag. 64)

** (doorgehaald) Wijenbergh Rutten ende Joanna Smits Eluijden hebben ontfangen van de kercke een summe van (niet verder ingevuld).

** Peter Jacobs en Jan Hendricks gebroederen **opt Hersselft**⁸ hebben ontfangen uijt het legaet van HERNKEN HEIJNEN saliger haer moetjen (moeder?) vijffthigh gulden permissie gelt volgens vestbrieff de dato den 6^e februarij 1702 en gelden daer van jaerlix 2 gulden 0 stuivers hier voor is de kerck gehouden jaerlix een erff jaergetijt te doen houden. Vide fol. 74.

** Dit is afgelegd door de erfgename van Gerrit Basten. Siet folio. 108.

Eigen fol. 67 (orig. pag. 63)

Incompsten aen Jaerlixse pensionen.

** Jan Werckens ende Maria van den Kerckhoff hebben van de kercke ontfangen eine summe van twee hondert vijftigh guldens loopt gelt vermoegens hantschrift van den 7e Januarij 1693 betaelen daer van tot rente alle jaers op Sinte Andries ad twalff guldens thijen stuijvers 12 gulden – 10 stuijvers. N.B.: fol. 56 t selfste.

** Jan Werkens ende Maria van den Kerckhoff hebben al noch ontfangen van de kercke penningen eene summe van een hondert guldens loopt permissie gelt, dese penningen sijn gecoemen van Gijes Janssen ende door Bernard Bouwmans getelt betaelende daer van alle jaers op sinte Andrijes tot rente van vier guldens thijen stuijvers 4 gulden 10 stuivers

** Van deese twee bovenstaende posten is naer dato door de mombers van Jan Weren saligers kinder uijtgereickt eenen vestbrieff de dato den 25 februarij 1702 en is de pension daer van vermindert ad vier pro cent tot op jaerlix 14 gulden 0 stuivers

---

⁸ De ligging onder Bergen is mij, Rien van den Brand/Venray, momenteel (juli 2004) onbekend. Wel ligt er een Herselt onder Vortum-Mullem op de grens bij Groeningen!

** Modoi: Thijs Honnen, modo Bernardus van Aertsen, die t onderpandt van dit capitaal heeft aengekoght. Bet. 3 p. (?)

Eigen fol. 68 (orig. pag. 66)

** Henrick Rutten ende Henrixken Heijlen hebben van de kerck ontfangen een summe van een hondert vijfenseventigh guldens loopt permissie gelt hergecoemen ende gestelt uijtter den vestbrieff van Gijes Janssen, betaelende daer van alle jaers op sinte Andries tot rente ad vier guldens permissie gelt luyt vestbrieff de dato den 21 Junij 1697 4 gulden

** Dit gelt afgelegd van Jan Rutten ende ingestelt an Jan van Dyck tot Well ;uyd vestbrieff van den 25 octob. 1756

** Dit gelt is afgelegdt door Jan vanDijck en uijtgeset aen This Honnen en Marie Jaspers Eluijden tot Heucklom, luydt vestbrief van den 8^e januarij 1766. Siet fol. 82

** Modo: d'erfgenaam van **Lendert Reijnders op de Holtsaegh.**

** **Jan Moermans** ende Wilmken Derickse hebben van de kercke ontfangen eene summe van een hondert vijftigh guldens loopt permissie gelt volgens veestbrieff van den 9^e februarij 1700, eersten Martij te rente ad ses gulden loopt permissie gelt 6 gulden 0 stuivers

** Dit capital is werom gegeven en uitgesteld an die Gemeente van Well en Bergen. Vide folio108 en doet van het hondert – drij -.

** Wolter van der Burgh ende Gerritjen Smitz Eluijden hebben van de kerck ontfangen uijt het legaet vanberndt Oswalts saligers jaergetijt vijffthigh gulden permissie gelt: vide hier naer folio 75 ende daer en boven noch vijffthigh gulden hercomende van Gerardt Sijbers saliger als gewesene kerckmeester, op cortinge van desselfs restoor, gelick te sien is bij sloet van sijne rekeningh Annis 1700 en 1701, allsoo te samen hondert gulden en gelt daer van jaerlix volgens vestbrief de dato 14 februarij 1705 4 gulden 0 stuiver.

** N.B.: gerestitueert en overgeset: fol. 68.

Eigen fol. 69 (orig. pag. 67)

** Marcel Linders en Marie Houbroecks Eluijdenhebben van de kerck ontfangen twee en sestigh guld permikssie gelt, hercomende van Herman van den Kerckhoff, die t selve eenigen tijde van de kercke gehadt hefft tegens handschrift, sijnde dit gelt van hergecomen van restanten der oude kerckmeesters, eertijtz bijgedreven door den Heer Scholtis

Boddinckhuijsen en gelden daer van jaerlix, luyt handschrift de dato den 22 Maij 1703 2 gulden – 10 stuivers - 0 duiten.

** Ao. 1716 den 6 decembris heeft Siel Lenders de voorstaende 62 gulden geretsitueert ende de handschrift ingelost. N.B.: het gelt heeft men bij provisie geleit in de kercke comme tot voorvallende occasie van te mogen uijtsetten.

** Post dato uijtgeset aen Jan van Ouler en Derrisken Eluijden luyt vestbrieue van de 16 januarij 1717 en gelden daer van 2 gulden 10 stuiver

** Peter Remmen en Metjen Sweijen Eluijden hebben van de kercke ontfangen een somme van vijfftygh gulden loopent permissie gelt en betalen daer van jaerlix tot pensioen 2 gulden luyt handschrift de dato den 23^e januarij 1706 2 gulden 0 stuiver.

** Deese penningen sijn hercomen en getelt door Hendrik Rutten gewesene kerckmeesterop cortinge van sijn restoor, gelick te sien is naer 't slot van desselff reekeningh deanno 1698 et 1699.

** Deese vijfftygh gulden sijn naer dato door Peter Remmen aen de kerck gerestitueert en sijn tot desselffs profijt wederom uijtgeset aen Feijken Rutten, de weduwe van Peter Wilbers zaliger luyt vestbrieff de dato den 16 decembris 1710 en gelt daer van jaerlix op St. Andrijs 2 gulden 0 stuiver.

** Modo: Aldert Peters.

Eigen fol. 70 (orig. pag. 68)

Incomsten en jaerlicksche pensionen.

** Anno 1714 den 11 Maij hefft Jacob Hermens tot Heuckelom gefundeert een erffjaergetijt voor sijne süster Marie Hermens salig(er) en hefft te dien einde aen onse kercke overgetelt ende betaelt vijfftygh gulden permikssie gelt. Vide fol. 76

N.B.: Deese voorstaende vijfftygh guldens sijn bij **specialen octroey van den Gerichte tot Well** uijt geset aen Gerarda Smitzalias Cox, weduwe van Wolter van der Burgh zaliger, vermoegh vestbrieue de dato den 4^e July 1714 en gelt daer van jaerlix 2 gulden.

** Van deese 50 guldens syn afgelyd 20 gulden ende uijtgeset aen Peter Zeelen. Siet de vestbrief de anno 1713 den 9^e decembris.

De resteerende 30 gulden permissie gelt tot laste van de wed. P Dormans. Modo: tot lasten van de erffgenaeme van Bernard van Aarssen.

** Den 20 gulden posten, doende in Cleefs met den agio 27 gulden 10 stuiver sijn uijtgesat aen Teunis Coppis en zyn huijsvrow luyt vestbrief de dato den 12 novembris 1774, noch zjinin

desen brief begrepen 87 gulden 10 st. Cleefs door **Mathis Vervoort getelt voor 't jaergetijdt van zijne huijvrouw Jacomin Basten**. Siet fol. 77

** De hiervoor fol. 66 staende hondert gulden tot last van Wolter van der Burgh en Gerritjen Smitz sijn op den 10 decembris 1721 wederom aen de kerck gerestitueert door Maes Artz, bezitter vant onderpant en sijn tot profijt van dito kerck wederom uijtgeset aen Willem en Hendrick Janssen, gebroeders, lujt vestbrieff de dato den 10 decembris 1721 en gelden daer van jaerlicks 4 gulden   0 stuiver.

** Deese 100 guldens zijn wederom uitgesat an Thomas van Bael, volgens vestbrief – modo: gemeijnte van Well.

** Ao 1717 den 1^e februarij hebben Jan Artz ende Henrina Boumans Eluiden tot Broeckhuijsen aen de kerck jaerlijx op St. Andrijs toegeleijt in permissie gelt 2 gulden, sijnde deese de pensioen voor haer ooms saligers erffjaergetijt, gelijk hier naer breeder te sien is fol.76

N.B.: Het vervolgh van vordere pensionen der kercke. Siet naer fol. 91.

Eigen fol. 71 (orig. pag. 69)

Anniversaria ofte erffjaergetijden de welcke de kercke moet doen houden voor de renten ofte gelden daervoor aen de kercke betaelt.

** In de oude registers der kercke worden gevonden eenighe anniversaria de welcke niet gehouden worden om redenen dat de kercke tegenwoerdigh geene betalinge daer van heeft. Ende is verclaert van den hoochw(aardige) en doorl(uchtige) heere Eugenius Alb. d'Allamont, bisschop van Ruermunde, dat deselve niet behoefte te geschijden dan alleen dese twee naervolgende grtrocken vuijt de oude registers, waer van de kercke tegenwoerdigh ontfanck het geene dat voor is gelegateert.

** Elskens Claeskens heeft gelegateert aen de kercke tot een erfftestament en alle jaers een halff malder rogge ende haeren soon een vat rogh, daer sullen die kerckmeesters haer iaergetijde voor doer doen. Is gestelt sonder tijt, dan wordt gehouden op eene van quater temperdaegen in den Vasten off op eenen anderen bequaemen dagh.

** Derick de Hoogh ende Griet sijne huysvrouwe hebben aen de kercke gegeven huijs, hoff, schuyr ende twee saelen lants, gelegen op der Maese, daer voor sal de kercke doen houden een ewige Jaergetijde met vigilie ende singende misse en commendatio voor haere sijelen ende haere beijder alders ende als dan te setten drij kerssen.

Wordt gehouden deswoensdaegh van de quateer temper voor Kersmisse.

Eigen fol. 72

(orig. pag. 70)

** Op goensdagh off vrijdaegh van de quater temper in den maent September wordt gehouden het anniversarium voor alle weldoeners der kercke, die hunne leven offte doodt deselve gebeneficeert oft bedaght hebben, gelijk bij de **voorgaende heeren pastoors, schepenen ende kerckmeesters, bij voorgaende advijs, van den heere Landtdeeken Stalenius is gestelt** voor altijd onderhouden te worden, tot solaijs van der selver ende tot voldoeninghe van de obligaties, indijen de kercke daer over noch eenighe mochte hebben.

** **Het jaergetijt van het gilt**, het welk geschied vrijdags na Pinxten word volgens oude gewonte aen den Heer Pastoor betaelt met vier permissie schilling, salvis juribus custodis, die an hem besonder betaelt worden 4 schilling.

Eigen fol. 73

(orig. pag. 71)

(Eerste bovenste helft is abusievelijk niet gekopieerd i.v.m. ingevoegde dekblad. De tweede helft van de bewuste pagina luidt als volgt):

** Adam Daemen ende Peterken Vermuelen sijne huijsvrouwe gegeven aen deese kercke vyfflich guldens Venloes gelt, daer voor deselve sal doen houden alle jaers een erffiaergetijde met vigilie ende singende misse, te houden op den begraffenis dagh van eene van hunne beijden ende so langh als sij beyden int leven sijn voor haere ouders, in mart.

** Anno 1664 den 31 Maij heeft den eerw.heere Theodorus Dinnesen pastoor deser kercke gegeven vijfflich guldens Hollants gelt voor sijn erffiaergetyde met vigilie ende opsen sijnes naems naer de predicatie, wordt alle jaers gehouden op den 31 Maij als wanner den heer pastoor voorscr. is overleden.

Eigen fol. 74

(orig. pag. 72)

Erf iaergetijden.

** Anno 1665 den 15^e October heeft den eerw. Heer Joannes Verbeten gegeven aen deese kercke de somme van vijfflich guldens Venloes gelt, en sal daer voor doen houden een erffiaergetyde met vigilie ende singende misse, nu voor sijnes gevers vrienden ende naer synnen doodt op sijnnen sterffdagh ten ewigen daeghe. Vide fol. 254.

Wordt alle jaers gehouden op den 15^e Martij als wanneer den fundateur is gestorven. Vide fol. 288.

** Anno 1665 den 28 aprilis heeft **Jan Rutten genaempt Basten** gegeven aen de kercke eens vijffich guldens Venloes off loopt gelt, waer voor de kercke sal doen houden een erffiaergetyde met vigilie ende singende misse voor hem, sijne huijsvrouwe ende kinderen.
Wordt gehouden alle jaers op den 28^e Aprilis wanneer de fundateur is gestorven.

** Anno 1665 den 19^e Junij heeft **Geurdt Drijssen genaempt Swijen** gegeven aen de kerck eensvijffich guldens loopt met last van daer voor te doen houden een erffiaergetyde met vigilie en singende misse voor hem, sijne huijsvrouwe en kinderen.
Wordt alle jaers gehouden op sijnen sterffdagh, den 19 Junij.

Eigen fol. 75 (orig. pag. 73)

Erff iaergetijden.

** Anno 1666 den 15 september heeft den eerw. Heer Gerardus Fabri, vicarius van deese kercke aen deselve gelegateert eens vyffich guldens met last daer voor te doen houden een erffiaergetyde met vigilie ende singende misse.

Wordt gehouden alle jaers op sijne sterffdagh den 15^e september.

** Anno 1666 op den dagh van St Appollonia⁹ heeft **Catharina Moermans geestelicke dochter** gelegateert aen dese kercke eens vyffich guldens loopt gelt met last van daer voor te doen houden een erffiaergetijde met vigilie ende singende misse voor haer ende haere naaeste vrienden. Wordt gehouden alle jaers op den negenden februarij.

** Erffiaergetijt van Hendrick Weijenbergh, tot last van de Cappel. Vide fol. 330

** anno 1696 hebben Herman van den Kerckhoff ende Gooswina Gerarts eluiden aen de kercke gegeven eene summe van vyfenseventigh guldens loopt permissie gelt, welcke penningen syn op trest geseth aen Jan Sieberts (fol. 58) vermoegens vestbrief van den eersten Junij 1696 ende sal daer voor doen houden een erffiaergetyd met vigilie ende singende misse als oock alle sondaegen naer de predicatie met afleesen beijder naemen, nu voor haer givers vrij ende naer haeren doot op haeren sterfdaag ten eewigen daege.

Wort gehouden bije Ikeven van de gevers op den sesthiende Martij ende in plaetse vant afleesen der naeme sal alle jaers door den heere pastoir gedaen worden twee leesende missen ende bij provisie daer voor profiteren ad twee schillingen naer intentie van de gevers.

---

⁹ De feestdag van S. Apolloniae Virginis et Martyris wordt gehouden op 9 februari.

Dit Erffjaergetijt wort jaerlix gehouden den 18 Januarij op welcken dagh den voorgenoemde Herman van den kerckhoff int jaer 1705 is gestorven en wort jaerlix **gespint van den Armen wegen** vier vath roggem, gelick hier naer breder te sien is, fol. 257.

Eigen fol. 76 (orig. pag. 74)

Erff jaergetijden

** Anno 1794 den 3^e april is gestorven Maria Heijlen, jonge dochter, en hefft voorgaents in haersieckbedde voor haer ende haer voorouders gesticht een erffjaergetijt, hier voor soude haer broeder Hendrick Heijlen en Heiltjen Eluiden, uijt het patrimonie, dat seij door haer versterff quam te genieten, aen de kerck uijtkeeren vijftigh gulden, de welke van de kercke wegen uijt soudem geset worden, om vuijt de pensioen de gewoonelicke gerechticheit te betalen aen den heer pastoor ende Cüster.

** Deese voorgaende vijftigh gulden hefft de kerck niet antfangen,maer de erffgenamen betalen de gerechticheit selven aen pastoor en cüster.

** Modo: tot laste van Peter Coppis **op de Koning** en betaald aen den Hr.pastor 24 st, ½ aen custer 12.

88 Thans, 1864, ten laste van Lambert Coppis (**Koning**) en wordt betaald met 36 st. te zamen = Fl. 0,79

** Anno 1701 den 19^e Junij is gestorven Hendersken Heijnen, Geestelicke dochter en hefft gelegateert aen de kerck vijftigh gulden, en sall daer van jaerlix op haer sterffdagh als boven doen houden een erffjaergetijt met vigilie en singende misse. Vide hier voor Fol. 64

Eigen fol. 77 (orig. pag. 75)

Erff jaergetijden

** Anno 1702 den 15^e September is gestorven Berndt Gossens Oswolts en hefft aen de kerck vermaecht vijftigh guldens loopent permissiegelt, waaer voor de kerck gehoiuden sall weesen jaerlix op sijnen voorseijden sterffdagh te laten houden een erffjaergetijt met vigilie eb singende misse ende hier van te betalen de behoorlicke gerechticheit aen den Heer pastoor ende cüster. Vide hier voor Fol. 66

** Den 30 augustus 1764 is gestorven den eerw.heer Petrus van Aken, pastoer deser parochie en hefft aen desen Aermen by testament gelaaten alle zyne mobilaire goederen. Vde fol. 259 waer voor den aermen gehouden is alle jaare te laten houden op den voorseyden sterfdagh een

erfjaergetijd met vigilie en singende misse en hier van te betaalen de behoorlycke gerechtigheydt aen den heer pastoor en custer.

Oock is goetgevonden uyt d'act the middelen op dat jaargetyd uyt te deelen een Welsch malder rogh tot broordt gebacken aen de aermen, die tot laeffenisse zyne ziele coomen bidden.

** Die 3^e julius 1767 is gestorven Jan van Dijck en heeft aen de kerck vermacht twee hondert sestigh (?) gulden ses stuyver Cleefs, waer voor de kerck gehouden zal wesen jaerlicks op sinen sterfdagh te houden een erfjaergetyd met vigilie en misse die gesongen moet worden tot laffenis synes en syne Hengse (?) geestig dochter zielen noch moet de kerck betaelen uijt de intrest des voornoemde somme jaerlycks aen den tydelycke Capplaen 3 gul 15 st. Cleefs voor eene (?) lesende misse den hy **aen de capellanie** gemacht heeft en aen den hr. pastoor en custer hunne gerechtigheden te weten den hr. pastor 2 gl 8 st. Cleefs en den Custer 2.. stuver Cleefs ende 10 st. Cleefs van t afleesen van Jan van Dijck.

** Heer .... Hebben dese ..... geassigneert de helfte van twee obligatien tot laste deses gemeynthe en van 150 deelen en ..... (5 regels: zeer slecht leesbaar!)

Eigen fol. 78

(orig. pag. 76)

Erff jaergetijden

** Anno 1708 den 11 Meij **Maria Hermens tot Höeckelom** hefft bij haeren versterven verordonneert, dat haeren broeder Jacob uijt hare naerlatenschap voor haere siele funderen soude een erffjaergetijt met vigilie en singende misse; ten welcken effecte Jacob Hermens voorschreven in den jaere 1714 den 11^e Meij naer dien hij eenige jaere herwartz dito jaergetijt selffs becostigt hadden /aen onse kercke getelt eens vijfftygh guldens permissie gelt en sijn tot profijt der kercke op interesse uijtgeset aen **Gerarda Smitz alias Cox**, gelijk hier voor breeder te sien is, fol. 68.

** Anno 1717 den 1 februarij hebben Jan Artz, scholtis tot Broeckhuijsen end Hendrin Boumans Eluijden gesticht een erffjaergetijt voorhaeren Oom Berndt Boumans saliger voor twelcke sij Eluijden het gelt aen de kercke in natura niet hebben getelt, maar hebben hier hier tot hünnen lasten behouden een capitaal van vijfftygh guld: permissie gelt, de welcke 50 gulden sij geleit hebben in een stück bowlandts, hun toebehoorende, groet eenen morgen 59¼ roeden, gelegen int **Hueckelomsche velt** aldernaest de jurisdictie offte op de limijtsscheidinge van de Heerlickheit Well, voor dito hünnen oom eertijts aengecofft van Jan van der Sande en

Neesken Jeurgens Eluijden, uijt welcken stück erff hünnen bowhoff offte goet tot Heuckelom belast ende gehouden sall weesen jaerlix op St. Andries aen de kerck te betalen /:om hier van aen den hr. pastoor ende cüster te geven hünne gerechtigheid:/ twee gulden permissie: luyt hünne handtschrift geteekent tot Broeckhuijsen op dagh en jaerals boven. Vide fol. 69

** Modo: tot laste van Christiaan Linders te Heuckelom

** Thans, 1864, van Victor Linders; waarschijnlijk afgelost.

N.B.: Dit jaergetijt wort jaerlix gehouden op den twaalaffden September, als wanneer dat aen den Armen, die den dienst bijwoonend, gespeent wort, soo veull broet als men hebben kan voor 8 guldens. Vide hier naer onder d'Armen renten fol. 25.

Eigen fol. 79

(orig. pag. 77)

** Volgens vestbrief de dato den 11 julii 1713 heft den Erwerdige Heer Pastoir Diepram voor hem gemakt een erfjaergetyt om daer voor jaerlijks te doen op synen sterfdag een singende misse, vigilie alsoeck dat sijne naem altyt nae de predicatie door het jaer soude afgelesen worden, mits behoirlike betaling aen den Heer Pastoir en Cöster is het uitgesteld aen Henrick Honnen en Jenneke Rutten volgens der selve vestbrief en heft denpastoir hiervoor jaerlijks 7 ... (?), den Cöster 2½ blaminster (?)

** Modo: Joes Gelen en Marie Swijen Phili (?)

** Den 20 juli 1769 heeft **Mathis Vervoort** aen den kerck geleidt 63 guld, 3 stuver, 6 denarii permissie voor eenen erfjaergetijd zynes huijsvrow Jacomin Basten, met dit geldt te saamen met dat van den keimen (?), siet fol. 224 is ingelost eenen vestbrief van 200 gulden per missie, die Joannes Pits ende syn huysvrouw hadde tot laste van Willem Jacobsen Lisbet Juriens. Naer den doodt van Lisbet Juriens hebben d'erffgenaamen dit geldt afgelegdt en de 63 gul 3 st. 6 den ge.... Doende in Cleefs met den agio 89 gld en 10 stovers zyn uitgesat aen Teuws Coppis en Lena Beckers luydt vestbrief den 12 november 1774. Siet fol. 68.

Eigen fol. 80

(orig. pag. 81)

Vervolgh der Erff jaerlickse Erffiaergetijden der kercke.

** Het voorgaende: siet fol. 68

** Gerardt Basten ende Elisabeth Heijnen Eluijden hebben van de kerck opgenomen hondert guldens permissie gelt uijt den ontfanck van Gerardt Rütten, kerckmeester, voor de jaeren 1722 en 1723 en gelden daer van jaerlix op St. Andrijs luyt vestbrieff de dato den 22^e November 1724

4 gulden   0 stuiver

** Ao. 1727 heeft **Jan Browers tot Elsteren** in den naem van Geurt Coppis ende Jacomin Heijnen aen de kerck gerestitueert het cpitael van 175 gulden permissie, gelijk hier voor fol. 60 te sien is, ende is wederom tot voordeel van de kerck uijtgeset aen **Gerardt Basten en Elisabeth Heijnen Eluijden op de Vorsthoff** en betalen daer van jaerlix op St. Andries luijt vestbrieff de dato den 13 februarij 1727

7 gulden 4 stuiver

** Allnoch hebben den voornoemde Gerardt Basten ende Elisabeth Heijnen Eluijden van de kerck ontfangen eene separate somme van hondert guldens cleeffs, hercomende ende getelt sijnde uijt den ontfanck van Gerardt Rutten, gewesenen kerckmeester d'annis 1722 en 1723, en sullen daer van jaer;ix op St. Andrijs betalen luijt denselven voornoemden vestbrieff de dato den 13^e februarij 1727

4 gulden Cleefs

** Deze Capitalen sijn weerom gegeven en uitgesteld an die gemeente van Well, Bergen. Siet fol. 108

** Ao 1757 den 18 Meij heeft de gemeijnte van Aefferden van de kerck ontfangen 50 daelers Cleefs. Modo: tegens 3½ per cent.

** Den 28e Meij heeft de gemeynthe van Aefferden van de kerck ontfangen hondert guldens Cleefs tot betaeling der franse contributie a vier op cent. Luijdtvestbrief

** Modo: tegens 3½ par cent

** Den 28 decembris 1792 heeft de Gemeynthe van Afferden van onse kerck ontfangen hondert guldens Cleefs tot betaeling der franse contributie á vier p. cent, luyt vestbrief de dato als bevonden aen het slot des ander reekeningh van de jaren 1788/1789 gedaen door Peter Rutten.

Eigen fol. 81

(orig. pag. 82)

Incomsten aen jaerlicsche pensiom.

** Hendrick Coppis ende Jenneken Dinnissen Eluijden hebben van de kercke opgenomen een capitael van vijff en seventigh guldens permissie en betalen daer van jaerlix op S. Andrijs 3 gulden.

** Modo: Willem van Bommel tot Aijen

** Modo: Grad(?) van Bommel

** Moldo: Gerard van Haaf te Aijen.

** This Honnen en Maria Coppis Eluijdenhebben van de kerck opgenoemen een capitael van dry hondert vijftien guldens en drij stuver Hollands specie geldt en betaelen daer van jaerlijcks op St. Andrijs

Holl. specie 12 gulden 12 stuiver

luijdt vestbrieff de dato den 8 jan. 1766

Dit capitael bestaet uijt de hondert vijfenseventigh guldns loopt permissie geldt, gestaen hebbende tot laste van Jan van Dijck tot Well. Siet fol. 66.

Alsmede uijt t capitael van een hondert guldens permissie, afgeleijdt door Jan Louf. Fol. 57

Noch sijn in dit capitael in begreepen een hondert negenthien guldens, dry stuver en vier duyten Holl. specie geteldt door Geurdt van Rijswyck op Cortingh van t geene hij is schuldigh gebleven op syne gedaen kerck reekeningh de Anno 1752, 53, 54, 55, 56 en 57.

Modo: d'erffgenaamen van Hendricus van Cuyck op de Holsaagh, nu tegen 3½ percent.

Modo: Engel Vermaaten in de Holtzaag.

Eigen fol. 82

(orig. pag. 83)

** Hilmons Horsten en Petronella Maesen hebben van de kerck opgenoemen een Capitael van drij hondert Cleefs eb betaelen daer voer jaerlijcks

10 gulden 10 stuiver 0 duiten

luijdt vestbrief de dato den 24 Meij 1783, geregistreet op het gemeijnsprotocoll nr. 36.

** Noch hebben voornoemde Ehelyde opgenoomen van onse kerck een Capitael van 300 guldens Cleefs en betaalen daer voer jaarlijcks

10 gulden 10 stuiver 0 duiten

luydt vestbrief de dato den 25 april 1785, geschreven onder den voorgaende brief.

** Peter Peters en Hermina Zeelen hebben 1783 23 junij van de kerck opgenomen vierhonderd vijftig gulden cleefs en betaelen daer van jaarlijckx 3½ per cent luydt vestbrief van zelvden datum. Vide fol. 52

15 gulden 10 stuiver 0 duiten

** Modo: Leonard Tissen, die het onderpand heeft aangekogt.

Door Leonard Thissen uitgekocht den 15 december 1834.

** Jacobus Classens en Marie Costers Eheluyden hebben van den kerck opgenoemen een capitael van drij hondert guldens cleefs, herkoomende van Venlaght (?) zeeker hondt (?) is t schaarden (?) 50 gld Cleefs, daer den secretaris Michels Herm. Gylte daer by gedaen tegens vier van t hondert, maer zy 3 meede met den vervolsdagh comen te betalen met 3½ per cent, luydt vestbrief de dato den 28 april 1784.

** Modo: de Baron van Well.

Eigen fol. 83

(orig. pag. 84)

** Christiaen Dennissen en Lisbet Janssen, Eheluyden, hebben van de kerck opgenoemen een capitael van hondert guldens Cleefs en betaelen daer van k=jaarlijks op St. Andris. Vide de kerckrekeningh de anno 1774/1775, luydt vestbrief de dato den 21 Meij 1778.

Modo: **Michiel Vervoort inde stoemine syn huijs Vre die dit erf hebbe aengemaght (?)**.

** Van de kerck heeft van Lendert Reynders den 16 novembris 1700 seven en seventig gedeylt eenen gerightelycken vestbrief van twee hondert guldens per missie geldt, die den selve hadt tot laste van Michiel Swemmers en sijnne huysvrouw /:luydt vestbrief de dato den 29 november 1773:/ met een somme van twee hondert seven en dertigh guldens\en thien stuiver Cleefs, en betaelt daer van jaerlijcks op St. Andris 9 gulden 11 stuivers
Vide: die gerightlycke vestbrief en de kercke rejeningh van de jaaren 1774 en 1775.

Eigen fol. 84

(orig. pag. 85)

** Hendrick Huebers en Lisbet Nissen Ehel. Hebben van de kerck opgenoemen hondert en ses guldens Cleefs, zynde penningen geprovenieert van het verkoghte landt **in de Hoendonck**, dat W. Peters Drissen salyger aen de kerck alhier gemacht hadt. Siet fol. 76. Hierbij syn gedaen dry en vertigh gulden en thien stuiver cleefs, gelyck te sie is in t'slot der kercke rekeningen van de annis 1780 en 1781, muntende alsoo te saemen een somme van hondert en vyftigh cleefs. Luydt vestbrief de dato den 9^e dec. 1783 en betaelen jaarlijks op St. Andries 5 gulden 5 stuivers 0 duiten

** Joannis Lenssen en Catharina vanDeurssen Ehel. Hebben van de kerck opgenoemen de somme van sevenhondert twee en vyftigh guldens Cleefs tegen 3½ per cent, luydt gerightelycke vestbrief de dato Aefferden den 11 april 1787 en geregistreet op 't protocoll aldaer fol. 23. Hier van syn 310 gl cleefs genoomen uyt het Restandt des kerckerekeningh de annis 1780, 1781 en de rest a 442 gl uyt de kercke middelen, soo als in de rekening van 1784 en 1785 in de uytgaven te sien is.

** Christiaan Ambrosius en Catharina Verhiesen (??) Ehel. Hebben van onse kerck opgenoemen deen 2 dec. 1800 de somme van acht hondert guldens cleefs tegens vier van het hondert, luyt vestbrief de dato Bergen als boven 32 gulden 0 stuivers 0 duiten

** Hier van zijn 600 guld, die Ludov. Swaeter hadt getel op cortingh (?) van sijn restandt die kerckrekening de annis 1792, 1793 en 200 gl. Cleefs die Joes Nissen heeft geteldt. Vide t slot des rekening van de jaaren 1796 en 1797.

Modo: de baron van Well.

Eigen fol. 85 (orig. pag. 86)

** Peter Nissen en Agnes Diles Ehelieden hebben van de kerck ontfangen de sooe van seshondert guldens cleefs den 14 junius 1801 tegens vier van het hondert. Luydt franse vestbrief le neuf pluviouse an 12 Rep. 24 guldens 0 stuiver 0 duiten.

Hier van dry hondert guldens Cleefs die Joes Nissen geteldt heeft op het restant der kercke reekeningh de annis 1796 en 1797.

En dry hondert genoomen uyt t geene Peter Wyenberg geteldt had op costing(corting??) sijnes Reekeningh de annis 1794 en 1795.

Dit bovenstaende kapitaal is voor Peter Nissen zoons van wijlen bovengemeld Peter Nissen afgelost den 3^e Januarij 1829.

Eigen fol. 86 (orig. pag. 91)

Hier naer volgende Lasten off beswaernissen, die de kercke jaerlix moet betaelen, off waer mede der selver goederen geaffecteert sijn.

** Irstelick de kercke heeft eene hoeve lants ter lyffgewins rechten aen den **eerw. Capittel tot Zanxten** ende betaelt daer vuyjt alle jaers acht schillingen Clevis (?) ende een malder weijdt.

D oude paelinghe van eyne hoeve lants, die Lietgen Raeyen plach te wesen, nu de kercke vanBergen toestendich, geextraheert vuyjtter des eerw. Capittels der kercken tho Xanten paelboeck.

- 1) In den eersten een stuck lants geheijten **den Langen Eilsacker** haldende VI mergen
- 2) Item noch een stuck lants liggende aen den **Waijenborge** haldende III mergen
- 3) Item twe stucken lants liggende **op der Veltgaeve** haldende VI mergen
- 4) Item noch twe stucken lants haldende vier mergen int **Baeckenbroick** IIII mergen
- 5) Item noch een stuck lants gelegen by den **Vorsthof** haldende IJ mergen
- 6) Item noch dry stucken lants gelegen **aen den Hooger wegh** haldende VIII mergen

Eigen fol. 87 (orig. pag. 92)

Lasten van de kerck

- 7) Item noch een stuck lants gelegen **op die Maes** haldende III mergen
  - **Somma XXXIJ mergen.**

** Anno 1559 den 28 Februarij hebben Thomas van Oyen ende Thonis Michels kerckmesters te Bergen gelaeft van deeser voorgem. Landes richtige paelongh over te seynden, und liggen in anderen der kercken goederen gheslaegen und daer sij des niet doen wouden, sal een Capittel in der krcken guedere tasten moigen und nemen daer ute soo veel lants als een hove landts, buyten iemants bekroon.

Extract vuijt dem Xantischen Legerboeck:

- **1) Item een huiff lants** die Luytgen Rachen tho wesen plege endt jaerlichs acht schllingh und ein mudt coent (?). Hier aenbehandt Jan Huben Meuvertz Johan tot **behoeff der kercken van Bergen.**

Hier aen behandt Jan Thoenischen soon aengen Wittenbergh mit die erffe und Albert oin soen Thonis van Oyen met die tweedste hant in undt tot behoeff der kercken van Bergen. Anno 1559 ahm 28 februarij

Eigen fol. 88

(orig. pag. 93)

Lasten der kercke

De nieuwe paelinghe

Richtighe palinghe van de hove lants soo de kercke van Bergen in haer gebruyck off possessie heeft ende aen de eerw. Capittel tot Xanxten gewynruyrich is, gelijk de selve by tyde van de eerw. Heer Johannes Moermans, pastor deser kercke overgegeven is.

- 1) Irstelick een stuck bowlant gelegen **aen den Baemberg** noortwarts suijtwarts den heer van Well, oostwaarts op den wegh ende Moermans erff westwaarts op den gemeijnen wegh haldende IJ mergen.
- 2) Noch twe stucken bowlant gelegen beneden **den Baembergh** suijtwarts Bernardt Daemen, noordtwarts Randenrays erffgenaemen, oostwaarts op **Den Graeff offt boxmerse gildt**, westwaarts op den gemeijnen wegh haldende II mergen
- 3) Noch een stuck bowlant gelegen **in den Gillom**, oostwaarts neffens Derick Custers ende met andere erven, westwaarts den Heer tot Well, suytwaarts de erffgenaemen van Peter Juriens, noortwaarts op **den Bergh off Gemeijnt** haldende V mergen
- 4) Noch een stuck bowlant gelegen beneden **den dranckwegh**, oostwaarts op **Hubert Moermans weyde**, westwaarts op Adam Daemen werdt, suytwaarts neffens Adam Daemen, noortwaarts **Moermans erff** haldende III mergen

Lasten van de kercke

- 5) Item een stuck bow en weijlant gelegen achter die hoeven, oostwärts **op den Veltgraeff**, westwärts op Adam Daemen en **Jan Smidts hoff**, suiwtwärts neffens den Heer tot Well, noortwärts Peter Jeurgens haldende III mergen
- 6) Item een stuck bow ende weijlant, oostwärts **op den Veltgraeff**, westwärts op **Hubert Moermans camp off hoffstadt**, suiwtwärts neffens die **Koijstraet**, noortwärts Peter Louffe haldende II mergen
- 7) Item een stuck bowlant **aen den Hooge Wegh** met een weyde daer aen gelegen, oostwärts op Jan Jaspers ende Herman Jacobs pas, westwärts den **gemeijnen wegh**, suiwtwärts neffens Adam Daemen ende den heer **tot Wissen**, noortwärts neffens den heer tot Well ende het ander **kercken erff**, haldende VIII mergen
- 8) Item twe stucken voor aen int **Baeckenbroeck** gelegen neffens den heer van Well ende **Gilde lant**, het een stuck suiwtwärts opt **Kerckenerff** hier voor vermeldt, het ander stuck oostwärts op den wegh beneffens Henrick Rijcken pas, haldende III mergen
- 9) Item een stuck lants gelegen aen den **Hoogen Wegh ende genoemt het Overstuck**, oostwärts op den gemeijnen wegh, westwärts op den Heer tot Well werdt, suiwtwärts neffens **Rijcken hoff**, noortwärts neffens een sael lants de kerck nu toebehorende ende van den Her van Well gecoemen, haldende II mergen
- Somma XXXII mergen.

Extract vuyt des eerw. Capittels tot Xanthen Liebgewins boeck

** Item de consensu **Huberti Moermans praescriptie, secundam anum habet Rochus Moermans frater Huberti, et tertiam Petrus van Groeningen, Godefridi et Kristina coniugum filius, anno 1643, die 20 Octobris**

MEMORIA:

** Dat deese hoeff landts ten tijde van den Heer Pastoer Joannes Verbeten saliger werom sijt opgewonnen **in den jaere 1668** en den aen deselve behandt sijn geworden Jan Juriens den soen van Peter Juriens, geweesene Cüster, en Jan van den Kerckhoff und soen van Herman van den Kerckhoff en Gosken sijn huijsvrow, waer van sich de gewins penningen bedragen

hebben tot hondert gulden, gelijk te sien is in de reekeningh van Peter Schreurs gewesen Kerckmeester de Anno 1668.

** Anno 1727 den 8e april heeft men deese bovenstaende Hoeve lands wederom de novo opgewonnen, ende daer aen doen behandigen Geurt en Gerardt gebroeders en soonen van Peter Cüsters laest gewesenen Kerckmeester ende Maria Heijlen Eluijden **op de Bongh**; waer over men van der kercke wegen /: **naer vele moeilickheden, die men deshalven met het Capitel gehatt heeft wegens haeren onbehoorlicken eisch ende augmentaie van de gewins penningen:/** eindelijk door tüschenpraeck van mijn Broeder Bernard Diepram veraccordeert ende betaelt heeft acht en vijftigh rixdaelders, beneven dry rixdaelders pro juribus Cancellariae, allsoo in tot één en sestigh Cleefsche rixdaelders, luyt den gewinsbrieff ofte quitantie de dato als boven Rixdaelders Cleefs 61

** Tot deese gewins penningen heeft Vrow Hoen, modo de Bruijn op cortinge vant restant, t welcke haeren man zaliger Miechiel Hoen, gewesen kerckmeester, bij sloth van sijne reekeninge de Annis 1718 en 1719 verschult bleeff, contribueert 90 Cleeffsche daelders 2½ stuijver. Ende Gerardt Rutten gewesen kerckmeester van de jaeren 1722 en 1723, 31 daelders 27½ st. cleeffs, gelijk te sien is in beijdersijts reekeningen van hünne voorgenoemde jaeren allsoo te samen 122 daelders, ad Rixdaelders cleeffs 61

N.B.: datter van den bovengenoemde Peter Cüsters twee soonen sijn, de welcke Geurt genoemd worden, maer uijt twee verscheide houwelicken!

Eigen fol. 91 (orig. pag. 96)

** Naer afsterven van Geurt Custers heeft men in den jaere 1761 den 26 augusti dese hoeve lants wederom opgewonnen en daer van doen behandigen Peter van de Water, soene van Hendrick van de Water, waer van sich de gewinspenningen bedragen hebben 59 rixdaelders, 7½ stuiver luydt quitantie.

** 1775, den 23 Junii heeft men dese hove landts nu de novo opgewonnen en daer aen doen behandigen pro 2de manu Jois Baptista Gilta, pro 3^{tie} manu **Engel Vermaaten**; waer voor men betaelt heeft met expeditions jura 153 rixd. 9½ st. cleefs, luyt quitantie.

N.B. Pro 1e manu staet Peter van de Water.

Eigen fol. 92 (orig. pag. 97)

Lasten van de Kercke

- Item **de kercke** gilt alle jaers **aen den huys Blyenbeck** vuijt **de hoffstadt ende camp tot Heuckelom** gelegen met de eene sijde neffens Gossen van Lottum, nu Jan Gijsen hoffstadt, met des andere neffens Jenneken Daemen, nu Hendrina Bouwmans erff, met den eenen eynde op die Gemeijnte, met den anderen op die gemeijne straet.
- Noch vuijt **de Degers** gelegen rontsomme in de Gemeijnte ende vuijt het **broexken**, gelegen aen die **Heuckelomsche beek** ses ende eenen halve groot tot thins, staende t gewinnen met dobbelen thins naer de thins rechten.
- Item vuijt drij ende eenen halve mergen lants gelegen int **Heuckelommer veldt** tuschen Bergen drij ende eenen halven thions groot, staende t gewinnen naer lyffgewins rechten, den mergen met eenen hollantsche gulden tot een handt ende dobbelen thins binnen de maenstondt.
- Item vuijt eenen pas gelegen tuschen Heuckelom ende Bergen sestijn ende eenen halven groet, staende te gewinnen met dobbelen thins naer de thins rechten
- Anno 1611 den 3^e februarij hebben Derick Cocx ende Jeuren Peters als ers dese bovenstaende parceelen in behoeff der kercke gewonnen ende sijnn daeraen behandelt volgens **het Legerboeck des huys Blijenbeck**. Fol. 13, 84 et 96.
- Anno 1646 der 21 september syn Peter Kerckhoff ende Peter Bom als kerkmeesters in behoeff van de kercke aen de voors. Parceelen behandelt ende hebben het gewin met dobbelen thins ende van die vierdenhalven mergen lyffgewin volgens quitantie op dato voldaan ende betaelt. besijen int nieuw boeck des huys Blijenbeck, dolio 2do.
- Ao. 1703 den 21e april hefft de kerck den tijde van Jan Heijlen als kerckmeester, dese samentlicke bovenstaende parceelen opt Huis Blijenbeck gewonnen, en sijn daeraen behandelt Gaert Heijlen ende Gerardts Rutten volgens respectie schijn en quitantie de dato als boven.

Eigen fol. 93

(orig. pag. 100)

** Anno 1730 den 27^e May (?) heeft de kercke ten tyde van Gerrit van ..... als kerckmeester dese saementlike posten gewonnen opt huis en syn daran behandelt Peter van Aerssen oudsten soone van ... van Aerssen en Henrik Rutten, soone van Jan Rutten volgens schijn en quitantie.

Eigen fol. 94

(orig. pag. 102)

Lasten van de Kercke

** Item dekercke gildt alle jaers aen Adam Daemen ende Peterken Vermuelen sijne huijs vrouwe tot **pacht acht vat roggen, Welscher maet**, waer van de kercke wederom te goet comt de schattinge.

Eigen fol. 95 (orig. pag. 103)

Lasten van de Kercke

** Item de kerck gilt alle jaers aen **den huysen Well tot thins** seven ende eenen halven vlemsch.

Eigen fol. 96 (orig. pag. 104)

Lasten van de Kercke

** Item de kercke gilt alle jaers aen **St. Anthonis Capelle tot Heuckelom** een halff malder rogh vuijt **Gudden hoffstadt, gelegen tot Heuckelom**, die Helliger Geurts tegenwoordigh gebruijcken voor de lasten, verblievende den eigendom aen de kercke.

Eigen fol. 97 (orig. pag. 106)

Lasten van de Kercke

** Item den heer pastoor geeft alle jaers van de kerck vuijt het legaet vanStijn Claeskens, gelijk int oudt kerckenboeck folio 19 te sijen is een vat roggen pachtmaet. Idem folio 2

** Item de kerck geeft alle jaers aen den **Huysen Blyenbeck** uijt eenen morgen en 100 roeden in den jaere 1773 aengelaght van de Gemeynthe van Aefferden, soo als fol. 51 te sien is, 3 stuiver Cleefs thins per morgen, beginnende met t jaer 1791, de boecksettinge is geschiedt door den kerckmeester J. Smitz en zijn daer aen behandicht.

Eigen fol. 98 (orig. pag. 108)

** Dese navolgende afgeleyde Capitalen van de kerke sijn **anno 1749** uijtgesteld, volgens obligaties an die **gemeente vanWell en Bergen** doen jarlichs vant hondert drij --mits de interesse nu niet invage...itens (?) hondert en vyftig gulden permissie wegens **Johan Moermans capital** – kerke boeck folio 66

** Item dertig ende eenen gulden en tien stuver permissie wegens het restant van de kercke reekeningk de annis 1672 en 1673

2-dens wegens Gerrit Basten drij hondert en seventigh en vyf guld specie en hondert gulden cleefs: fol. 81

3-dens wegens de kinderen van Peter Browers hondert en vyff gulden permissie: folio 63

4-dens het capital van die **gemeente van Geisteren** vyf hondert en vyftig gulden: folio 53

5-dens van **Hubert Vervoort** twee hondert en vyftig gulden permissie: folio 55

facit in toto 1590 gulden 13 stuver a 3 per cent luydt vestbrief de dato 28 sept. 1751 en miss de obligatie van die gemeentenoch twee hondert gulden boven dese genoemde capitalen, so heft deese twee hondert gulden van Lindert Reijnen, so lang opgenomen tot dat de kercke ... dit kan lossen. Siet op de andre syde.

Nota: het Capital van de kinder op het **Hersel** toebehoorende de kerck: folio 64

Item van de kinder op het **Hersel 50 gulden** toebehoorende an de armen: folio 298 is wederom afgeven door de erfgenamen van Gerrit Basten en is begrepen in de aflegging

Eigen fol. 99 (orig. pag. 109)

der Capitale van de voorgenoemde Gerrit Basten, so moet de kerckmeester an den **armenmeester jarlicks hiervoor uitkeeren 1½.**

N.B.: Dat de 200 gulden so lendert Reiners op dese obligatie verschooten heft om de selve van die gemeente ten heele te hebben, en dat de kerck so veel te cort quem, syn an hem weergegeven. Siet syne kercke rekeningen, also heft de kercke het heele Capitaal behalven dat de arme moet hieruit hebben jarlicks 1½ gulden. Vide supra.

** Noch heeft de kerck tot last van de **Gemeynte van Well** de helfte van een capitaal van hondert vyftigh dailers, noch de halfte van een capitaal van twee hondert dry en dertig daeler en thien stuver cleefs, de kerck heeft bijgebraght 18 daelers 4 st. cleefs, soo op folio 75 breeder te sien is, herkoomende van Jan van Dijk voor een eerfjaargetyde etc., d'ander helft genot den teijktenaer Gerrit Wyenberg.

De 5^e Juli 1795 heeft de kerck aen de gemeynte van Well en Bergen geschooten vyftigh franse croonen a ses gulden de croon maekende een somma van dry hondert guldens cleefs om de Franse contributie te betaelen a 5 per cent, luyt gerightlycke vestbrief de dato den 19 augusti 1795, dit geldt is geprovenieert uyt het restant der kercke reekening de annis 1790 et 1791.

Eigen fol. 100 (orig. pag. 119 ?)

Copien van de documenten offte bescheyden raeckende de kercke goederen, fundaties ende andere.

Coie van den briefff wegens de saelen lants van den Heer tot Well gecoomen.

Wy Johan Heijlen, stadthouder, Johan Huijberts und Juerien Peters, schepenen ende vorts wij semptl(iche) schepenen deser frij heerlicheijt Well ende Bergen, doen condt tuijgen ende bekennen overmits desen onsen oepenen briefff, dat voor ons in nahme onser Gen(adige) heeren und vrouwen too Well mit volcoemen volmacht de **dato den twintichsten Martij anno XVI c drij en twintich gegeven (20-3-1623)** gegeven, alwecke volmacht ons in probanti forma ostendiert, gelesen ende voorlesen hebben laeten, persohnlich erschenen ende compariert is, den ehrentfesten scholtus und rentmeester Gerardt van Sambeck, und heeft in nahme als boven opgedragen, gecediert ende trasportiert aen den Stadthouders hant gestedicht ende gevesticht volgens mit handt, halm ende monde daerop verteegen, ewelg und erffbr. Affstandt gedaen, wie sulx mit recht eijght und gebuert ende over erfftael toe geschieden gebruickkelich is, seeckere naevolgende parceelen bouwlants:

- irstlich een sael lants **in Bergervelt** tuschen Henrick Rijcken gelegen, groot sijnde eenen mergen zes roden,
- noch een sael lants bouwlants **int Baeckenbroick**, neffens Henrick Rijcken und **Kerckenlant**, groot drij fen. (?) acht den halff roedt,
- noch een stucxken neffens den Heer tho Wissen und Kerckenlandt in **Berger veldt**, groet eenen halven morgen und
- het saelken **int Aefferdens** tuschen den heer tot Wissen und **Berger kercken erffenis** gelegen, groot eenen halven mergen, alwelckthalven morgen der voorscr. volmechtiger Sambeck voor Seger van Megen, richterboedt, Dries Janssen und Vincent Geridts, schepenen der heerlicheijt Afferden **op geleender eerden op huydt** dato den achden febr. deses onderschr. Jaers in eenen gestaltenis gecedirt ende opgedraegen heeft als voorscr. ende dat selinge allet tot erffel. Behoiff der kercken tot Bergen, hercomende van wegen eenen Horns gulden als uijt de hoff tot Bergen, daer Jan van den kerckhoff zal. Gewoent heeft und anderhalff malder rogge Aijense pachtmaet vuijt der Xantense thientd, een halff malder rogge der selver maete vuijt Lijffers Holl, daer Peter van Arssen

Eigen fol. 101

(orig. pag. 120 ?)

Nu erffcoper van is ende een malder gersten Venlosche maet vuijter Scherlicx (?) werdt ons Gen. Heer und frow iaerl(ycx?) der vurscr. kercken/: naer inhalt ihrer kercken boecken und alde registers gehalden waeren toe betaelen:/ daer uijt dan der vurscr. heer und sijne

naekomlinge van alsulcke vurscr. erffpachte mit octroij als der **eerw. heer Johan Moerman, pastor in Bergen** adiunct Rut Rutten ende Neel Gaerts kerckmeester deser tijt van den hoochw. Heere Bischoep Jacob à Castro de dato den 29e novembris 1623 perpetriert hebben, ontlast und der kerck vurscr. aen alsulcke obengen. Erffenis geguit und geerff werdeningen, hebben wij obengen. Stadtholder und schepenen wie insgeh. het vurscr. gericht tot Afferden op geleender eerde hier over voor recht erkant ende gewesen, dat der Gen. Heer und frow tot Well ende ihre erven van alsulcke erffenis als boven mentioniert vermogh der gegevener volmacht ontferff, ontguet, ontrechticht sullen sijn en gerecht off erff gerechticheijt mer daer aen behalden sullen ende dat dir kerck tot Bergen aen het vurscr. erffenis daer nu hin voertaen geerff, geguit ende gerechtigt sullen sijn, vast stede ten ewigen dage toe, sonder ymants widdersprecken met recht.

Insgelijcken is onsen Gen. Heeren und vrouwen sampt ihre erven vurscr. erffpacht mit cotroij als vurscr. van pastor und kerckenregierders reciproce opgedraegen und in hande gestelt nu ende ter ewigen daegen.

Voerder so geloffden obengen. Volmechteger in nahme zijnes Gen. Heeren und vrou die vurscr. parceelen bowlants toe wehren ende toe befrijen kaer ende dach voor **freij eigen erff**, uhtgenoemen die gewoonlich contributionen und thiendt op den velde, doch mit desen is voorbealden offt geviel eenige van de parceelen wegen der kercken verhocht, veralieniert ofte omgeslacht wurde, dat alsdan onseren Gen. Heeren offte sijne nahkome(linge)n ihre gerechticheijt van eenen vlems ut den mergen onvercordt gevolght sal werden, maer sunsten nijt allet sonder argelist. In oorkont der waerheijt /: dewijl der stadtholder mit geenen insiegel versien :/

Eigen fol. 102

(orig. pag. 121 ?)

heb ick Gerardt van Sambeck op begeren des stadtholders als scholtis in plaets mijnes gen. Heeren mynen siegel voor und wij schepenen **onsen gemeijns schepen ampts zigel** daer nah hieronder aen desen oepenen brijeff gehangen.

Gegevan tot Well in den jaere onser Heeren een duijsent ses hondert vierintwintich den achten dach des mantz februarij ende was besegelt met tve vuythangende segels, gedruckt in groen wasch.

Deese copie gecollationeert tegens den origineelen brijeff, geschreven op franchijn ende besegelt als voorscr., is daer mede accorderende bevonden bij mij Peter Jeurgens, secret.

Eigen fol. 103

(orig. pag. 122)

(Copie van den accordt wegen het **Kercken goet tot Heuckelom** gelegen).

(25 april 1654)

Alsoo Hoeb Janssen ende Drijs Willems voor deesen int gebruyck hebben gehadt seeckere goet tot Heuckelom gelegen, toebehorende der kercken tot Bergen, mets dat sy iaerlix daer van betaelen seeckere erffpacht ende gelt welcke het goet voorscr. partijen in anno 1635 hebben laeten liggen, dat de kerckmeijsters genootsaecht syn geweest tselve goet aen to vangen ende tot noch op dato in hunne gebruyck hebben. Ende also al nu Jacob Hoeben ende Arndt Dericx als man ende momber sijnder huijsvrouw ende erffgenaemen van de voors. Hoeb Janssen ende Drijs Willems het voorscr. goet nu wederom soecken aen te vangen mets betaelende den voorgaenden pacht ende het verloop van dijen, twelck bij den hr. pastor ende regorder (?) der kercken niet gewoert toegestaen, sustenerende ter contrarie dat partijen hunne recht, so sij eenich soude gehadt moegen hebbe, hedde verworcht vuyjt redenen so bij der rechter soude moegen valideeren.

Ende oom deese questie ende groete oncosten so daer vuyjt soude moegen ontstaen voor te bouwen, so is op dato onderschr. Tuschen voorscr. partijen ende den **hr. pastor Theodorus Dinnessen**, kerckmeister ende aenwesende naeburen deese questie in der guijde geslicht ende nedergeleijt in der vuyjgen dat de voorscr. Jacob ende Arndt ontfangen sullen twehondert guldens met eenb jaer intresse staende aen Lendert Schelbergh ende hoeg (?) coemen (?) sijnde van **de Timmeragie voor dese vant voorscr. goet** vercocht ende daerbeneffens ieder een ducaton totte leffenis die sy wel ende to danck ontfange hebben, waeromme de voors. Jacob ende Arnt renuncieren (?) ende verthijn op alle sodanighe rechten ende gerechtigheit als sij oft hunne voorsaeten aent voorscr. goet soude gahdt moigen hebben, vuyjgenoemen het sij oock vant Getaegens lant oft andersints, so die genoemt soude moegen worden, maer sal van **nu voorders de kercke van Bergen** daer van volcoemen heer ende meester sijn ende blijven, sonder tegenseggen met recht. Sonder argelist. In orconde vant geene voorscr. hebben respective partijen beneffens Adam Daemen ende Goert Drijssen

Eigen fol. 104

(orig. pag. 123)

Schepenen tot Well dese onderschreven op den vijffentwintichsten dagh des maents aprilis anno XVIc vier ende vijffich ende was onderteeckent:

Jacob Hoeben (4 merck), Arndt Derickx (wiel-merck), Theod. Denijssen, pastor in Bergen, Adaem Daemen, Geurt Drijessen, Peter Custers (X-merck als kerckmeister), Hoebert Moermans (A+ merck), Geret Rutten, Pter Jeurgens, secret. tot Well.

Deese copie gecollationiert tegens den origineels accordt/: sijnde onderteeckent als boven:\ is daer mede accorderende bevonden bij mij Peter Jeurgens, secr.

Eigen fol. 105 (orig. pag. 124)

Copie van de overdracht wegen die Schoelplaetse.

(24 jan. 1646)

Wij Tilman Mom, scholtis, Adaem Daemen ende Geurt Drijssen respective schepenen ende vorts wij semptelick schenepen der vrij heerlicheijt Well ende Bergen doen conde, tuijgen ende attesteren mits deesen onseren openen bryeff, dat voor ons personelick is compariert Geradt Huygen als geconstitinerde volm(echtige)r van Mattheus Moll, burger der Rijxstadt Collen, Cunigunda Smidts, eluijden in de qualiteijt als naeste erffvolgers Peter Bernardts saliger, gewesene scholtis ende rentmeester tot Well ende mede als cessionaris (?) van Margarit Crebs, gemelte Bernarts naergelatene weduwe allet volgens cessionis documentum ende oftendurter volmacht voor scholtis ende schepenen deeses Gerichts gepassiert ende heft gemelte volmachtiger also or(?)schinnende bekent in eenen vasten stediger erffcoop vercocht te hebben **aen den eerw. heer pastoor Joannes Moerman** ende semptliche nabueren van Bergen ende Aijen seeckere halve hoffstadt, gelegen tot Bergen neffen den kerckhoff, andersits Hubert Verberckt, waer van deese plaetse affgedeijlt is, schittende met den eene eynt op Peter Weijmans, met den anderen op de gemeijne straet, welcke plaetse aengecocht is tot behoef der schoele, tegenwoerdich daer op gebowt sijnde, ende mets dese geijgentis dat die selve tot ewige daege tot die schoele sall verblijven. Renuncierende hier omme comparant in naeme als boven met hant, halm ende monde op die beckondichster(?) maniere rechtens ende die halve hoffstatt transporterende in erffelicker behoef van de Coopers voorscr. in gebruyck der schoele hier toe geijgent, sijne principaele door de scholtissen daer van onderhouden om hier nae gen gerechticheyt daer aen mar te behalden, mets gelouende die selve jaer ende dagh te wehren voor vrij erff, vrij gefundert de contredictie ende thijndt, tegens alle die geenige die des ten rechten souden willen coemen. Allet ende argelist in orcont der waerheijt hebbe ick obengen. Scholtis myns segel voor ende wij scepen nae onsen

Eigen fol. 106 (orig. pag. 125)

gemeynen **schepenampts segel** hier onder doen hange, op ten vierentwintichsten dagh Januarius anno sestien hondert sees ende vertich, was besegelt met twe vuijthangende segels in groen was gedruickt ende onderteeckent Peter Jeurgens, secretarius.

Deese copie gecollationeert tegens den origineels brijeff geschreven op franscijn, besegelt ende onderteeckent, als boven.

Is dat mede accorderende bevonden bij mij: Peter Jeurgens, secretarius.

Eigen fol. 107 (orig. pag. 126)

(copie van de ouerdraght van schaer (?)) (20 jan. 1660)

Wij Tilman Mom, scholtis, Adam Daemen ende Geurt Drijssen schepenen ende vorts wij semptelicke schepenen der vrijeherlicheijt Well ende Bergen doen conde ende hier mede te weten, also seecker proces was ontstaen tussen Geurt Henricx ende dessen volmechtige Arndt Janssen van Gogtger eenre, ende de kerckenmeisters tot Bergen in naeme der kercken aldair ter andere sijden ende dat ter cause van seeckere stuck weijlant ende holtgewasch gelegen onder Bergen eendersits Jan Peters andersits Lendert Ardts schair, schietende met den eenen eijndt op Adam Daemen heijvelt ende op die Schaer ofte erff voorts de kerckmeesters voor eenige jaeren van Thunis Henrix huijsvrouwen vaeder Derick de Wael ende van Gertien de Wael met haere kijnder hadden aengecocht waeromme Thunis Henrix als man ende momber sijnder huijsvrouwe Lisken de Wael als naeste bloetverwant gerichtelick beschudt ende vervaerderinge (?) aent voorscr. Schaer int geheel heeft gedaen, waertegens de voorscr. kerckmesters hunne ten rechten hebben becoepen vuyt redens in actis geroert waervoir partijen hinc inde in rechte hebben geconcludeert ende recht versocht, alsoo dat het E. Gerichte van Well naer visitatie der acten ende artitaten (?) bij interlocutoir hebben verclaert, dese saecke hunne verstant t boven te gaen, ordonneren dat het selve proces op partijen costen aen hunnen wettich Overgericht solde worden overgebracht op beleeninge, also dat den vuytganck van dese saecke voor beijde partijen als onseecker stont te verwachte, waer over deese questie om voor deze groote oncosten voortecoemen door tuschen spreken van vredtleivenden (?) luyden in der vrintscappe is nedergeleyt mit dese conditien dat de kercke voorscr. in hare volle possessie gebruijck ende eygendom sall blijven nu ende ter ewige daegen, sonder dat Geurt Henrix, Lisken sijne huijsvrouwe ende hunne erven eenige acte protinte est (?) gerechticheijt aent voorscr. schaer sullen hebben oft behouden maer deselve hier neder vrijwillich vuytgaen ende daerop renuncieren, mets daer voor ontfangen hebbende die

Eigen fol. 108 (orig. pag. 127)

Somma van een hondert vijff ende seventich guldens Venloes gelt ende ten offerte vant geene voorscr. compareerden voor ons Scholtis ende schepenen Henrick Ardtsen van Gogh ende

Peter Jeurgens secretaris deser heerlicheijt in de qualiteijt als volmechtigers van Thunis Henrix ende Licken Dericxs eluijden allet speciale volmacht voor Raab Kistenmaecker, Hendrick Ebben ende Jan van Heemel respectieue richter ende schepenen der vrij heerlicheijt Hornen in dato den 3 en 13 Januarij 1660, gepasseert ende in probanti forma ons geestendeert (?), gelesen ende voorgelesen ende hebben alsoo erschinnende in der beste dichster maniere rechtens gerenuncieert ende verthaeg opt voors. Schaer, transporterende het selve met hant, halm ende monde tot erffelick behoeff van de kercke tot Berge om hier nae geen recht, actie offe pretensie daer aenb meer te behouden, alsoo dat nu volgens de voors. kercke tot Bergen daer aen vast stede door des heeren hant en schepenen vonnisse geerft, geguijt ende gerechticht is en sal blijven, sonder iemants wederseggen met recht, voorders gelaefden voorscr. volmachtiger an den naeme als boven werschap ende guarand van jaren, daege ende so vorts ten ewigen daegen tegens allen den genigen die daerop soude willen spreken oft voorderen, allet sonder fraude ende argelist. Ter waerer orconde hebbe ick scholtis mijnen segel voor ende wij schepenen na onsen gemeijnen schependoms zeegel hier aen doen hangen. Actum Well op den twintichsten Januarij anno sestien hondert ende sestich.

Was besegelt met twe vuijthangende segels, gedruickt in groenen wasch ende onderteekent: Peter Jeurgens, secretaris.

Dese copie gecollationeert tegens den origineelen bryeff, geschrven op francijn, besegelt ende onderteekent als voorscr., is daermede accorderende bevonden bij mij: Peter Jeurgens, secr.

Eigen fol. 109

(orig. pag. 128)

[**Copie van de donatie gedaen door Adam Daemen ende Peterken sijne huijsvrouwe aen onse Li. Vrouwen altair]. (12 okt. 1660)**

Vant waschlicht. Siet fol. 61 & fol. 331, 33.

In den naeme ons Heeren, Amen. Bij teneur van deze tegenwoordige openbaere instrument sij conde ende kennelick eenen ieder die dese sullen sijn, lesen ofte horen lesen, dat in den jaere ons Heeren sestien hondert ende sestich op den twaelften dagh des maents October voor my onderscr. Secretaris der vrij heerlicheijt Well ende getuigen naegenoeft sijn gecompareert ende erschenen Adam Daemen ende Petronella Vermuelen sijne huysvrouwe, gaende staende ende ter plaetsen dat het hair beyder beliefdens converserende, gesont van Lichaem ende staerck van verstant om te disponeren ende hebben alsoo erschinnende bij donatie van eene eensgevende ewige gifte gelegateert ende gemaect, legateeren ende maecken bij deese aen onslyve Vrouwe authair in de kercke tot Bergen eens die somma van twe hondert guldens Venloes loopt gelt ende dat tot salicheijt van hunne ende hunne beijder vrienden sijn,

welcke somma den heer pastor ende kerckmeesters van Bergen sullen vuytsetten op rentten ende dat op vaste gronden daer die bewaert moegen blijven ende van deselve rente ofte jaerlixse pensioen betaeld dese hier nae volgende lasten:

- Item willen voorscr. Eluijden dat van nu aff (:so geringhe deselve penningen sullen getelt syn:) ende soo vorts ten ewigen daghen en alle jaers den Cappellaen ofte Officiant sall doen ofte celebreeren op onse Lijve Vrouwen authaer ende ter eere van de selve de vroeghmissie op de naestvolgende daegen, te weeten op onse lyve Vrouwe Lichtmis, Boitschappen, Visitatie, Hemelvaert, Geboorte ende Ontfanckenisse ende noch boven dese voorscr. alle jaers op die vier quater temper daegen eene misse, tweeten op den saterdagh te waere datter eenich wettich beletsel voor viel, in welcken gevalle den saterdagh in eende van de andere quater temper daege sal moegen verandert worden, voor welcken dynst den Cappelaen sal ontfangen de rente ofte jaerlixse pensioen van de voorscr. twe hondert

Eigen fol. 110

(orig. pag. 129)

Guldens mets betaelende daer vuyt aen den Custer sijne moyten ende gerechticheijt van den voorscr. dynsten.

- Ende oft gebueren mochte dat bij tocomende tydt tot Bergen geenem Cappelaen ofte Officiant gewaeren, sall in dijens deelen den here pastor deselve dinsten versorgen ende selffs moigen doen, mets veranderende de dinste die op onse Lyve Vrouwen daeghen smorgens soude gedaen moeten worden in den voorgaenden dagh off vigilia van onse lijve Vrouwen, oock tselve tydelick t voorens vercondigende.
- Item maecken en legateeren voorscr. eluijden aen de kercke tot Bergen eens die somma van vyfftych guldens, Venloes gelt, voor welcke rentte ofte pensioen de kerckmeesters sullen gehouden wesen, op den begraeffenis dagh van eene van beyde eluijden iersten ende do vorts alle jaers tot den ewigen daeghe toe te doen houden een jaergetijde met vigilie ende singende misse gelick nae de usantie ende gebruyck van den heilige kercke behoort ende van de rente der voorscr. vijfftych guldens aen den here pastoers ende custer betaelen hunne behoerlicke gerechticht ende de reste tot behoeff der kercke imploieren, welckje erffiaergetijde alle jaers tydelick in de kercke sall gepubliceert moeten worden.
- Item oft geblieven mochte dat de voorscr. articulen ende punten niet punctuelick woerden ac\htervolgt ofte dat door veranderinghe van tijden deselve dinste niet wie

voorscr. gedaen coste worden, sullen voorscr. eluijden ofte hun erven macht ende gewalt hebben, die voorscr. somme van twe hondert vijfflich guldens tot hunne te neemen om deselve te beleggen tot behoeff van de armen ofte andere godtsdinst ende anders niet.

- Willende dat deese hunne donatie ende gifte vast sthede bundich ende onverbreckelick sall worden gehouden, sonder eenige dissimilatie (?) al off schoen alle gewoenlicke solemnitejten van rechten daer inne niet geobserveert waerd, oock dat hierinne niet efell moegen verandert

Eigen fol. 111

(orig. pag. 130)

Vermindert ofte gedisponeert wordet, maer alles verblijven naer de onckele tenour ende inhoude van dese, tot welcke orconde hebben eluijden comparanten benefens my secretario ende getuige dese onderteckent gedaen tot Bergen in dato als boven ende was onderteckent Adam Daemen Perken Vermuelen, Peter Jeurgens, Peter Weymans, Herman van den Kerckhoff.

- Onderstont
- Praesens instrumentum cum pia fundatione decem missarum in eo contente approbamus et laudamus. Actum Ruremundae 19 octob. 1660 et erat subscriptum Eugenius Albertus Episcopus Ruramundensis et appositum sigillum rubrum charta tertium.
- Waeronder stont
- Op huyden den 3-dach octobris 1660 hebben wij onderscr. uit handt van Adam Daemen ende Perken Vermuelen als bovengemelte persoone tot dier eynde als voorscr. ontfangen die somma van derdehalff honderd guldens Venloes gelt, oirconde onse eijge hande ende was onderteckent Gherd Dinnyssen, pastor Bergensis, Herman van den Kerckhoff.
- Dijt is Derck Custers (soort hakenkruis) merckt, te saemen kerckmeesters.
- Dese gecollationeert tegens tegens des origineel, onderteckent ennde besegelt als bevonden bij mij, is daer mede accorderende bevonden bij mij, Peter Jeurgens, secret.

Eigen fol. 112

(orig. pag. 131)

29 maj 1654

Andreas Dei et Apostolice sedis gratia episcopus Ruremundensis dilectoe nobis in Christo filio Johanni Lonck, clerico diocesis Coloniensis salutem in domino litterarum sciendia (??) vitae ac morum honestas, aliaqu (?) probitatis et virtutum incrita (??) etc. etc.

(Deze latijnse akte voorlopig even overgeslagen voor transcriptie!)

Eigen fol. 113 (orig. pag. 132)

Copie van de resignatie over het officium vant St. Anthonis tot Aijen ende renten van de Gilde.

20 majj 1654

Alsoo sijn hoochwerdichste Biscop van Ruremunde op de requeste bij den hr. pastor ende nabueren van Bergen gepresenteert heeft gelieft te ordinneeren dat de supplianten soude overseijnde declaratie van de toe gehoorende tot de broederscap van S. Peter ende St. Anthonis, om twelckte effectueren, so ist dat volgens de oude registers deselve renten iaerlix bedraegende ??... malder vruchten ende anderhalver morgen lants, maeckende voor de helft drij malder ende dreij vaet van eenen morgen, de welcke mit consent van de Broederscap daer to worden gepresenteert, daerboven verclaeren wy onderscr., dat den hr. pastor van de morgenpreck ende den schoelmester voor sijne dinst iaerlix van de kercke renthen hebben ontfangen ontrynt hondert guldens, de welcke als nu tot de Capelanie ende schoele soude geimploiert worden ende dat nochtans de kercke van timmeragie ende andere nootsaekelicheijt van de resterende renten wel is behoorlick can onderhouden worden niet tegenstaende dat de vruchten tegenwoerdich tot eenen geringhe prijs gecomen sijn, waer voor de semptelicke naburen hunne verobligeeren.

Aengaende de resignatie van de Capelle van St. Anthonis in Aijen deselve wordt door den hr. pastor ende nabueren bij desen geeffectueert als tytelitic (?) daer op renuncieerde onder conditie nochtans biuj hunne requeste naerder vijtgedrukt. Ter orcont hebben wy pastor, gildmeister ende Gildtbroeders dese onderscr., dynende voor de minute waer van de originale aen sijn hoochwerdichste is gehouden, datum des 20 majj 1654

Jacob Janssen

Gerd Dinnysen pastor in Bergen

Peter Bomen A-merckt

Adam Daemen

Gerardt Rutten

Geurt Drijssen

Jacob Coppuens

Peter Jeuriens A-merckt

Hanrick Claes L-merckt

Drijs Touwens X-merckt

Arndt Dericx O-merckt

Peter Weijmans

Geurt Lijnders

Onderstondt:

Haec concordant cum copia authentica ita attestamur Arnoldus Versleijen, pastor in Afferden, Antonius Gielkens, pastor in Geysteren.

Accordeert mit de voirsch. Copie Peter Jeurgens, secret.

Letwel: orig. pag. 133 en 134 ontbreken!!!!!!!!!!!!

Eigen fol. 114 + 115 (orig. pag. 135 + 136)

[Deze latijnse akte van de **18 november 1663** (vacat officium Sti Anthonij de Aijen) voorlopig even overgeslagen voor transcriptie!]

Eigen fol. 116 (Orig. pag. 137)

Copie van de conditien van de schoell en t orgel.

10 november 1691

Allsoo bij sententie de naervolgende decreet respectieve van de **4e april ende 26 septembris des jaers 1691** aen ons onderschrevene gecommuniceert door het **Geestelicke Hoff van Ruremonde**, uijt redenen ex actis bekend, de **gemeene schoel van Bergen en Äeijen** int toecomend van de Cappellanie gesepareert is en metzgaders allsulcke hondert guldens, als de Heere Cappellaen eenigen tijt van jaeren buijten haere fundatie /:vervolgens welcke alleen sije met schoellhoudinge belast sijn:/ ten opsicht eeniger extraordinaire nerstigheit genooten hebben, haer /:gelijck eertijts bij sententie de Ao. 1687, 10 decembris over t proces tüschen de eerw. Heeren pastoor Petrus Claessen ende Joannes Cornelus saliger provisionelick uijtgeweesen was:/ werom opt nieuws affgekent en werom in vrije handen van Pastoor, schepen en nabuiren gestelt sijn, om hier voor eenen tijdelicken schoellmeester met jaeren te mogen besorgen, die de jeugd beeter insrueert ende gade slaer; soo hebben wij onderschrevene bij sloth vant proces door deen Geestelicken Hoven uijt gewesen ten overstaen van den Heer Lantdeeken hier toe van sijne Hooghweerden specialick gecommitteert, voor onsen nieuwen tijdelicken schoellmeester en respectieve **organier** aengenomen Arnoldus Lindeman van Beeck onder deselve conditien ende voorwaerde, onder de welcke eertijts **den eersten tijdelicken Schoellmeester Joes Lonck** int jaer 1654, den 14 Maj, vermogh hier van overirgh sijnde naer richt, is aengenomen, en voorders gelijck hier door den Hr. pastoor, schepen en nabüiren onderschreven eendrachtigh is bijgevoegt:

Namentlich

- 1) dat Meester Arnoldus voorbenoemt op son- en heiligh dagen den Gottsdienst, vesperen, oft daer t voorders tot vermeerderinge vant loff Gotts raetsam moght weesen, sall slaen het orgel, en hier toe, om de blaesbalcken te heffen, besorgen een van sijne Clercken. En soo wanneer hij Meester Arnoldus het orgel niet en slaet, als well int last van den Vasten, solemnele missen van requiem door t jaar offte andersints, sall hij het Choor en singhbanck helpen verstercken; en hier toe de jeugt aenvoeren, leerende deselve, soo vell hij kan, den Choorsanck ende het dienen van missen.
- 2) Soo sall Mr. Arnoldus de kinderen door malckanderen sonder verschill well leeren leesen en schrijven, daer oe hij sall houden de wettelicke üjre, te weeten in den soemer smorgens van 6 tot 8 ühren, van negen tot elff, en des naermiddaeghs van een tot drije en van 4 tot ses ühren. En ins gelijcken des winterdaeghs van half acht tot elff, en van een ühr naemiddaeghs tot vier ühren, op welcke gestelde ühr en tijt heij de kinderen sall beijwonen, sonder mehr ale eene halfe ühr daer naer te mogen uijtblieven, oock sall hij de kinderen alle dagen twe mahl de geschrifften voorschrieven ende corrigieren; daerenboven soo sall Mr. Arnoldus aen de kinderen in de weeck mogen geven twee reijssen spuedagh, te weeten des maendaegs en des donderdaegs naemiddaegs, als wanneer hij sall mogen gaen, daer t hem beliefft, maer op andere tijden sall heij niet mogen uijtgaen, dan met voorweeten en believen van den Hr. Pastoor.

Eigen fol. 117

(Orig. pag. 138)

- 3) Soo sall de schoel niet mogen vaceren off ledigh staen, oock voor den ??.. offte dreister coeren bow, ten waer dan, datter kinderen waren ... hadden om scholen te gaen. Item soo sall Meester Arnoldus door den openhouden de **avont schoell tot gerieff van knechten en schepers offte die over dagh niet konnen** komen, offte sich het schoelgaen onkomen, waer voor hij Mr. Arnoldus a parte sall vorderen, behoorlicke betaelen.
- 4) Soo sall Mr. Arnoldus op alle son en heiligh dagen de Clercken (een?) en twee gepaert uijt de schoell, als daerse sich sullen vergaderen om de kerck vuhren tot , ne het meeste gedreng van het uijtgaende volck den hoogen dienst, en sall deselve, naer dien den dienst geeindight en het meeste gedreng van het uijtgaende volck vorbei sall sijn, werom gepaert tot ontrent de schol uijtgeleiden op manier beij de kinderen naer middaeghs oock sall brengen tot den catechismus, vesperen,

compleet, laudes, litanien off anderen diensten der in de kerck mogten geschieden. Oock sall Mr. Arnoldus all dagen door t jaer op de voorseide manier de kinderen ter misse ..gen, allwaer hij goede opsicht sall houden op de Clappers ende quaetdoenders, mitsgaeders bemerckende wijeder sitten sonder roosenhoet offte bedeboecken, waerbij mede geobserveert sall worden, dat de denne(?)kens en jongens tot allen tijde in goede ordre, à parte gestelt worden door de weecke onder in de kerck, op Son- en heilige dagen booven op Choor; daerenboven soo sall den schoellmeester met sijne clercken bijwoonen alle en jede door 't jaer voorvallende processien, begraefenissen en beijhaelingen van lijken. Soo well van Armen als van rycken ommers voor soo vehre, als den Hr. pastoor en Cüster de lijcke tegemeoth comt, waer tegens de schoell-clercken werom sullen gerechtig weesen, van elle Bruidegoms te vorderen hunne om(?)risse gerechtigheit ad twee schellingen, jedoch onder behoorlick discretie met de onvermoogende, voor de welcke den schoellmeester off andersints den Hr. pastoor sall mogen stellen eenen arbitraire tax. En soo wanneer t gebeurden, dat hier in eenen Bruidegom van goede middelen sich weigerlick soude toonen, soo sullen hem oversulx de schoell-clercken, niet in de kerck, maer aen de poerten off ...ter van den kerckhoff mogen schütten en schatten.

- 5) Soo sall den Schoellmeester de schoell dagelicks beginnen ende eindigen met een gewoenelicke gebett, dat hem hier toe van den Hr. Pastoor sall overleverden, alsmede de jeugt gewennen tot het Angelus, Domini offte Ave Maria bijt gehoor van Clockenslagh; alle saturdayn sall den schoellmeester bij sloth van schoell een halff ujrken bij manier van catechismus houden ende geestelicke lesse offte vermaninge, ondervragende de jeugt vant geene den Hr.pastoor offte Cappellaen getracteerd heeft in den laetsten catechismus ondersoekende metz een die geenige, diede lessen sullen opseggen, voor den volgende dagh.
- 6) Soo sall den Magister de jeught onderwijsen in devotie, in geschickelickheit ende goede manieren, principalick in alle eerbiedigheit tegens geestelicke en gewijede persoonen, niet min in de letteren, hün hier in voorgaende met goede exempelen.

Eigen fol. 118

(Orig. pag. 139)

- 7) Soo sall den schoellmeester aen sijn clercken verbieden het baden en ijs slibberen op de Maes, het voordoen woercx üirze (?) op den kerckhoff, alle ble(?)kerijen en tuelalten op den selven moghten geschieden, als mede alle opentlicke geschreeuw

op den straten ende ..... principalick gelaten avont, en voorders allt geene den hr. pastoor voor offte naer aen de jeught mis...iende off qualick te weesen soude bevinden, sulx sall den Heer Pastoor ten tijden noodigh verbieden ende den schoellmeester soecken te verbeteren.

Onder vaste beloften van deese voorgestelde conditien werckstelligh te maecken en gelijk eenen eerlicken schoellmeester toestaet, loffelick te willen vollstrecken, is Meester Arnoldus hier boven benoemt van ons onderschrevene aengenomen, en sall hier voor hebben des maendts een blamüher (?) ad 4 lichte stuijvers van jeder kindt, en voor sijn jaergehalt de bovengeraeckte hondert güldens: well te weeten sestigh guldens van de kerck, thien guldens van de armen, waer voor hij om Gotts wille sall leeren alle armen, off die sulx om Gotts wille sullen begeren sonder maendtgelt, en dertigh gulden van de gemeente, allsoo collective hondert guldens loopt ende de schoell voor sijn openhout, soose hem dient. En deese aenneminghe sall weesen voor een jaer en niet langer, beginnende met St. Andrijs 1691 en eidigen opt selve feest des naervolgende jaers. En sall Meester Arnoldus meergemelt tot eene recognitie, dat het den Heer Pastoor, schepenen ende naer believeen liber ende vrijstaet hem voort toecomende voorders aen te neemen offte te casseren, alle jaers op kerremes-dagh naer denhoogen dienst aen den Hr. Pastoor praesenteren den sleutel van de schoell, die dan naer gehoudenen beraeth van dien tijt aff bis tot St. Andrijs hem sall weeten te geven behoerlicke resolutie, en sall sulx dienen, om alleen eenen toem hebben van de schoellmeesters te adstringeren, haere functie tot allen tijde loffelick en well te bedienen: Alles donder argh offte list, soo hebben wij onderschrevene diesen beijdersitz ondertekent. Actum Bergen, 10 november 1691.

Was ondertekent:

Arnoldus Lindeman

Henricus Diepram, past. de Bergen

Herman van den Kerckhoff)

Gochien (?) Houbroeck) schepenen.

Dit is Peter Schreurs (drietand) als gemeensman eigenhandigh getrocken merckteicken.

Henderick Koepus kercmester

Adam Jeurgens

Br. Jeurgens

Syes Bom

Han Heijlen

Wijenberch Rutten
Peter Heinen
Jurien Peters
J. Rutthen
Jaen Swijen
Gooshen Hensen
Jan Sijbers (4-mert)
Tunis Hendrix
Jan van kerckhoff
Jacop Hofs (drietand)
Peters Siebers
Geurdt Heijlen
Jan Weeren (zandloper merkt)
Alef van Densen sijn eijgen (zwaardenmerckt)

Eigen fol. 119 (Orig. pag. 140)

Op heden den 3 november 1755 heb ick tot organist genoomen Jan Schwartz van Well met consent ... verhienen is presentie van kerkmeester Geurt van ...wick, Schepen Jan Rutten, Henrick Rutten Weijnberg ... volgens de conditien hier gewoonlick, die staen op den .... Also getuige propria manu Petrus van Aken.

Eigen fol. 120 (Orig. pag. 141)

Copia sententiae

[Betreffende de scheydinge van de heerlicheijt Well ende Afferden, geschreven vuijt deb origineele brieff in de archijve tot Blijenbeck berustende].

Kaerle van Godts genade Romsch Keyser altijt vermarde Srijcs, Coninck van Germanien, van Castilien, van Loon, van Granade ... Ertshertoge van Ostenrick, Hertoge van Bourgoinginien, van Brabant, van Gelre, ... Grave van Vlaenderen, van Burgondien, van Zutphen ... allen den geenen die deses onsen brieff sullen sien off hoiren lesen saluijt.

Alsoe langh tijt hier bevorens questien, irrongen und gebreken sich enthalten hebben tüschen Adriaen van den Bijlandt, Heere tot Well eijscher und Diederichs van de Lippe genant Hoen, Heere te Grubbenvorst und Afferden in onsen furstenthumb Gelre gelegen, verworder, insunderheijt op ten puncten ende articulen hier naer to specificceeren, wellicke questien, yrrongen und gebreken die selve partijen ten lesten gecompromitteert und gestelt hebben aen

onsen lieven ende getrouwen stadtholder, cantzler ende raede in onsen furstendumb Gelre ende graeffschap Zutphen verordent, als daer toe erwelte richters und arbiters vermogens des compromisse ende recess by oiren eijgen handt onderteekent in dato op Gudesdach nae den Sontage Laetare Jherusalem in den Vasten, anno XV c und acht und vertich (**1548**) opgericht und gegeven achtervolgende welcken bejde partijen oere schriftelick inlaege gedaen, oer schijn und bewijs daerbij gevueght und eyntelick in rechte geconcludeert und recht begert hebben. Doen te weten dat bij onsen voorscr. stadtholder, cantzler ende raedt int (?) langhe gevisiteert den vurscr. processe und alles soe beydes sijdes innegelaghen is woorden, gesijen oockt geene bij den commissarissen in der selven saecke gehandelt und gehoirdt ind rapport dair aff gedaen und op alles rijpelick gelet ende aengemerckt id geene dair op te letten und to mercken was, oick geweghen alle t geene eenighsints mocht off soude hebbe moegen beweghen, is ende wordt bij dese voors. stadholder, cantzler ende raedt verclaert voor recht und vuytgesproecken als hier naer vollicht.

Eigen fol. 121

(Orig. pag. 142)

- 1) Eerstelick und op ten eersten eijsch opgerurtes eyschers, als daer hij sustineert dat de **onderdaenen van Bergen** competeeren solde en aff gerechticheyt under Heyden van Afferden to heyden ende weyden, die Heer van Afferden sustinerende ter contrarie ende dat hem t'allen tyden geoorloft is geweest t selve op te seggen, mits ontberende id weijkorn dat hem daer van gegeven wordt, is verclaere ende wordt verclaert bij desen dat die onderdaenen van Bergen die Gemeijnte ende heyde van Afferden sullen moeghen gebruijcken nae alde gewoente, mits betaelende die gewoenlicke erkentnisse sonder dat de Heer van Afferden tselve in toecomende tijden sal moegen opseggen.
- 2) Ten tweede, aengaende den punct dat bij die vurscr. eijscher sustineert den **Bergerdyck** in de heerlicheyt van Well te behooren, die verwarder sustineren ter contrarie is en wordt verclaert dat den selven Bergerdyck is ende blyven sal onder die heerlicheijt van Well voorbealden den Heere van Afferden sullicke grontgerechticheijt ende thijnssen off dijckhoenders als hij van rechts wegen ende na alder gewoente daer aen ende vuyt hebben mach.
- 3) Ten derden beruerende die **affscheydinge des Veens**, die vurscr. eijscher sustinerende dat die paelen als in korts verleden yaeren, nae dat vuytspreecken van de vrinden tuschen desen partijen geschiedt, gesat sijn, niet t rechte gestelt syn, concluderende daeromme dat die selve opgetoghen und verstalt sullen worden nae de designatie bij

hem daer van gedaen mit restitutie des ontgraven torffs, etc. die verwarder sustinerende ter contrarie: is ende wordt verclaert dat die voorseyde eijcher niet ontfanckelick noch gefundeerd en is ende sijne eijche absolverende daer van de verwerder ende verclarende voirts dat die scheijdinge der twee heerlicheyden deses oirts sijn ende blijven sal daer die vijff paelen linirecht gestelt syn tot op die Sandtluyck, linirecht op die selve paelenoick responderende ende van dair voirts oock linirecht op Bergerdyck.

4) Aengaende den vierden punct bij de welcke, die

Eigen fol. 122

(Orig. pag. 142)

*) Voorseijde eijcher sustineert die passen ende schaeren tuschen **Bergerdyck und Zeedyck**, gelegen in de vuurscr. Heerlicheijt van Well te behoiren, concluderende tot restitutie des ontbeurden (?), die verwarder sustinerende ter contrarie, is ende wordt verclaert, dat alle dese passen, schaeren ende anders gelegen op die Welsche sijde van Bergerdyck sullen sijnen blijven in ende onder die heerlicheijt van Well, voorbehalden doch des verwerder sullicke grontgerechticheijt und thijnssen, als hij dair aen ende uijt hebben mach.

Belangende den vijften und sesten puncten, daer by die eyscher sustineert **die vischerie in der Maese** tot Hueckelommer beeck toe totte heerlicheijt Well te behoiren, insgelicx dat van Bergerdyck aff lancks die **Veltgrave in Heuckelummer beeck ende soo voirts in de Maese**, die selve heerlicheijt van Wel sich erstreckt, concluderende tot affstellinge der turbatie bij den verworder hier inne geschiet mit restitutie .., die verworder sustinerende ter contrarie, dat die vischerie in der Maese van Stutgens acker aff nederwarts der heerlicheijt van Afferden toestendigh ende dat deselve heerlicheijt van Bergerdyck voirt voor Propperpas deur den Veltgrave nae **den Wittensteen**, soo voirts nae Stutgens acker ende voirts neven ende lanx Stutgens acker tot midden in gen Maese sich uitstrecken soll .., is ende wordt verclaert dat die eijcher van dese twe puncten ende eijcher niet ontfanckelick ende is noch gefundeert, absolvelicht daer van den verworder ende dat aen desen ende dat twe heerlicheyden sich scheyden sullen van Bergerdyck lanx die Veltgrave tot aen den Wittensteen, ende van den selven steen voirts tot aen Stutgens acker ende so lanxn ende neffens den selven Stutgens acker in der Maese.

Verclarende voirts dat die verdrage tuschen dese partyen bij den vrunden opgericht in als van werden blyven ende gehalden sullen woorden, ongekrenckt oock mit vuijtspraecken in andere puncten der partyen bouck ende registeren ter beyden syden, absolverende den

verworder van alle voorders eijsch ende conclusie tegen hem genoemen, ende die kosten ter beyden syden om oirsaecken daer toe inoverende compenserende, des

Eigen fol. 123

(Orig. pag. 144)

to oirkont hebben wy onsen segel aen desen brijeff doen hangen, gegeven in onse **Stadt Arnhem** den achtteijnste dagh Januarij in den Jaere ons Heer duijsent vijff honderd drie und vijfflich van onse keiserrijcke ter XXXIII ende van Ostenrijcke, van Castilien ende andere ter XXXVII.

Onder stont: bij den keijser durgh ordonn. Van sijne Mats generael statholder, cantzler ende raeden in Gelderlant verordent in affwese des Gryffiers ende was onderteekent C. Roos ende besegelt met eenen vuijthangende in root was gedruckt.

Pro perpetua memoria (deese affpaelinghe is gedaen in Anno 1666).

Alsoo die vijff paelen tot affscheidunginge vant Venne voor dato van de bovenstaende sententie linie recht gestecken waeren vuijtgecoomen, vuijtgenoemen twe, den eenen staende aen den **Leygraeff** ende den andere opt **Venne**, soo sijn de paelen, ten overstaen van de hooche edele vrouwe Agnes Catharina gebooren gravinne van Limborgh, Bronckhorst, Styrum, vrouwe der heerlicheijt Well ende Bergen met de schepenen ende onderdaenen van Bergen ende Aijen ter eenre, ende heere Otto Wilhem Schenck van Nydecken, Heer tot Blyenbeck, Afferden mit den scholtis, schepenen ende onderdaenen van Afferden ter andere sijden vernieuwt ende op de oude affpaelinghe herstelt.

Te weeten, den iersten pael aen denLeijgraeff benefens den ouden pael aldaer noch staende, den tweede, derde ende vier linie recht naer de **Sandtluijck**, den vijfte op den bergen buijten het Venne /: sijnde eenen steen :/ den seste in de Sandtluijck **gelegen bij de Aijer mehr**, sijnde oick eenen steen, van daer gaende linie recht op **Bergerdijck** is den sevende pael wesende oock eenen steen geleijdt op eenen bergh bij het **Aeyvelt**, den achtste ende leste houten pael is gesteckt bij Bergerdijck aen den hoeck naest **den Vlammert** aen gelegen.

De maete ofte lenghte van de linie tüschen de voorscr. paelen nae den Ruremuntsche roede.

Van der ierste pael staende aen den Leygraeff tot den tweede is de lenghde: 79 roeden, 5 voet, van de tweede tot den derden 85 roeden, 11 voet. Van den derde tot den vierde 70 roeden, 0 voet. Van den vierden tot den vijften op den bergh 83 roeden. Van den vijfte tot des sesten pael, die geleijt is in de Sandtluijck 154 roeden, allet Ruremuntsche maet. Quod attestor: Peter Jeurgens, secret. ende geswooren lantmeeter.

Eigen fol. 125 (Orig. pag. 146)

Pro perpetua memoria.

Authentike Copie van die Presentatie van den Heer Hermannus van Dijck tot onse vacante Capellanie Ao 1735(?).

Aen den doorluchtigsten en hoogwerdigsten Heer Fransiscus Ludov. de Sanguessa beij de Gratie Gots enden den H. Apostoliken Stoel, Bischop van Ruremonde, Primaet van Gelderland et.,

Also door afsterven van den eerwerdigen Heer **Wilhelmus Holsait** gewesene Capellaen desselfs **Capellanie en officie van S. Antonius tot Aeijen** is comen te vaceeren, ende het jus patronatus of praesentatie vandien beij ons onderscr. Pastoir, schepenen en gemeennabuiren van Bergen en Aaijen is staende, ende het nu dieneliken en noodig is darin weerom versien te worden, soo ist dat wij voorgenoemde pastoir, schepenen en nabuiren hier toe den eirwerdigen heer Hermannus van Dyck als synde een nabuiren kind vercosen hebben, versoekende hier toe met behoorlike eerbydigheid Uwe doorluchtigste Hoogwde van den selven soo hier toe bequaem gevonden mogt worden, tot de voorgenoemde Capellanie en beneficie servatis konvandis (?) te inveshren (?) in een verlegen corporele possessie vandien en desselfs incomsten doen admitteeren en induceeren (?). Sulks doende in oirkonde derwarheid, soe hheb wij voorgenoemde desen eijgshandig onderteekent.

Erat subscripto Pastoris, scabinorum en reliquorum parochianorum ex Bergen et Aeijen.

Eigen fol. 126 + 127 + 128 (Orig. pag. 147 + 148 + 149)

(Nu volgden drie latijnse teksten over de aanstelling van kapelaan Herman van Dijck na het overlijden van Wilhelm Holsaet, *capellani curatie in Bergen, capellania curata et officium S. Antonii in Aijen in Bergen*) omstreeks juni 1736

Eigen fol. 129 + 130 + 131 + 132 + 133 [Orig. pag. 150 + 151 (2x) en herhaling in net schrift]

(Nu volgt latijnse tekst over het overlijden van Herman van Dijck, omstreeks december 1746 en voorstel van Petrus van Aersen, tot opvolger).

Eigen fol. 134 + 135 (Orig. pag. 153 / 154)

(Voorstel / benoeming tot kapelaan Petrus van Aersen) 27 jan. 1747.

Eigen fol. 136 (Orig. pag. ?)

8 april 1795

Copie authentique van de praesentatie van den heer J.W. Horleman tot enen vacante capellanie.

Aen den seer eerweerden Heer Vicaris generael van het bisdom van Ruremonde in absentie van den Hooghw. Heer Joes Baptista ... bisschop van Ruremunde, primaet van Gelderland, etc, etc.

Alsoo door het afsterven van den eerw. Heer Petrus van Aersen, canonick tot Wesel, gewese cappellaen, de capellanie en officie van S. Antoni tot Aijen is comen te vaceren en het recht van presentatie bij ondergescr. Pastoor, schepenen en gemeijn nabueren van Bergen en Ayen is staend, soo ist dat wij voorgenoemde hier toe den eerw. Heer J.W. Horleman verkozen hebben, met den expresse conditie, dat hij de zelve in persoon sal bedienen en den tydelicken pastor narstigh in t ..... sal assisteren, ... Met behoorlycke eerbiedigheijdt van den zelve, soo hier toe bequaem gevonden maght worden tot voorscr. capellanie en beneficie servatis servandus te investeere. Salute (?) doende in orconde der waerheydt hebben wij dat eijgenhandig onderteekent tot Bergen den 8 april 1795.

Erat subscriptio pastoris, scabinorum vel rectorum et reliquorum parochianorum in Brgen et Ayen.

Eigen fol. 137 + 138

(Orig. pag. 155 + 156)

Copia authentica

Vicaria curata de Bergen per mortem subitanam Rdi admidum Patris Petri Mengels 29^e Martii 1827, vacare capiti: sed 22^e aprilis ejusdem anni cessabit ut ex sequentibus patet Vicarii generalis apostl. Pro districtibus Batavis olim Diocaesis Ruremundensis: Dilecto nobis in Christo Rdo Dno Francisci Dooremans distri. Nostri Cuijkenses .... Curato salute min dno etc. Etc. Latijnse tekst. Niet verder getranscribeerd !!!!)

Genoemd wordt verder, na Dominus Franciscus Door(e)mans, Dominus Engelbertus van Haef uit Meerlo (30 sept. 1845).

Eigen fol. 139

(Orig. pag. 157)

Nota: volgens testament voor den notaris Roersch wordt gehouden jaargetij voor Joannes Rutten Wijenberg en gegeven aen de Armen een Welsch malder rogge /: od. 13^e Mart 1833 :/. Jaarlijksche 19^e Marte – sterfdag van genoemde Wijenberg.

Omtrent 1^e Julii word gehouden jaargetij voor Hendrien Doorman ten laste van J.G. (?) van Aersen te Bergen.

Eigen fol. 141

(Orig. pag. 251 !!)

Renten der armen tot Bergen ende Aijen door de naerbeschreven persoenen aen deselve gemaect, die nu op rente off intrest sijn gestelt om de armen daer mede te onderhoude ende te solaiseeren (?), volgens den register hier naevolgende:

- Anno 1635, den 3 Maij is gestorven Iffken van Meerlo ende heeft aen de armen gemaect eens vijftich guldens.
- Eodem anno, den 4^e Junij is gestorven Jan van Dyck, die soone van Peter Stocxs, heeft aen de armen gemaect eens vijftigh guldens.
- Eodem anno den 26 november is gestorven Ardt Derick Maes soen, heeft aen de armen gemaect vijff en twintich dalders. Hiervan heeft Handerickx betaelt sijns vierden quota.
- Eodem anno den 28 november is gestorven Peter Rutten, heeft aen de armen gemaect eens twaelff gulden.
- Anno 1636 den 7^e Martij is gestorven Nesken Daemen, weduwe van Jan Jeurgens, custer, heeft aen de armen gemaect eens hondert guldens.
- Eodem anno den 25^e aprilis is gestorven Gossen van Collen, heeft aen de armen gemaect eens hondert daelders.
- Eodem anno, den 8 May is gestorven Metgen Derick Maes, naergelaetene weduwe ende haere soen Peter ende hebben te saemen gemaect aen de armen eens hondert daelder.

Eigen fol. 142

(Orig. pag. 252 !!)

Armen rentten

- Metien Rutten, weduwe van Andrijs Robben, heeft aen de armen gemaect eens vijftich gulden.
- Jan Rutten heeft voor hem ende sijne huijsvrouwe aen de armen gemaect eens hondert gulden.
- Anno 1641 den 13 december is gestorven Berndt Daemen, heeft aen de armen gemaect eens vijftich guldens
- Maria van den Kerckhoff ende hair dochter Peterken hebben aen de armen gemaect eens vijftich guldens.
- Cathrijn Gossen Peters huijsvrouwe heeft aen de armen gemaect eens vijftich guldens.

- Gossen Peters heeft aen de armen gemaect een kleijn haefken, beplant met eijcken boemen, is gelegen aen den **Seedijck**, aent hecken neffens den wegh ende Henrick Derricx erff.
- Rut Roevers ende Metien syne huijsvrouwe hebben aen de armen gegeven eens hondert gulden, die aen het lant hier naer volgende sijn geimploiert
  - ** Geurt Jan Heijel soon heeft aen de armen tot bergen ende aen de armen tot Well ieder voor de helft gemaect een stuck bowlant, gelegen op den **Enenacker** tüschen Henrick Spijgels erff met den eenen eijnde op Spijgels weijde, m den andere over den wegh op Willem Smidts weyde. Vide fol. 289.
  - ** Te gedencken dat den heer pastoor ende

Eigen fol. 143

(Orig. pag. 253 !!)

Penningen off renten van de armen

d'armenmeesters voor eenige jaeren hadden gecocht tot behoeff van de armen ende met die selve penningen betaelen een stuck bouwlant, gelegen **op den huijsacker** tussen Geurt Heijlen ende Henrick Spijgels erff, daer toe geimploiert sijn gewest hondert guldens, die Rut Roevers ende Metien sijne huijsvrouwe aen de armen hadden gemaect ende dertich gulden vuijt het legaet van Jan van Dijck. Dan alsoo bij tijde is bevonden dat het selve erff niet profitabel en was voor de armen, wegen die groete loopende lasten ende dat daer over moste verkregen worden octroij omt selve erff voor de armen erffelick te moegen behouden, is met raedt en advijs van den heer pastoor, schepenen ende armenmeesters tselve lant verkocht aen Kerst Dijbels voor de somme van twee hondert vier en twintich guldens, die deselve ten volle heeft betaelt.

Ende heeft Kerst voorscr. voor de helfte van een stuck bouwlant gelegen op den **Enenacker**, neffens Gossen Peters erff ende door Daem Dijbels sijnen broeder aen de armen gelegateert, betaelt ende tselve erff geredimeert met een somme van een hondert vijff en twintich guldens, ende hebben den heer pastoor Theodorus Dinnissen, den armenmeester ende schepenen daer over op den 11 Januarij 1655 aen Kerst Dijbels ende Cathrijn sijne huijsvrouwe gerichtlicke overdraght gedaen ende daer op vertheegen als recht was.

- Anno 1644 den 2^e november hebben Adam Daemen ende Peterken Vermuelen sijne huisvrouwe bij levende lijffs gifte gegeven aen de armen een somme van vijfflich guldens, die sij in gereede penningen hebben betaelt.

Eigen fol. 144

(Orig. pag. 254 !!)

- Anno 1666 den 10^e October hebben Drijs Teuwens ende Maria eluijden aen de armen gelageert een somme van vijffich guldens, van welcke somme sij eluijden geven de pensionen ad vier gulden ten hoindert en naer haeren dootd sullen deselve bij hunne erffgenaemen betaelt tot behoeff van de armen om deselve door de armenmeester op rente getelt te worden. Vide fol. 280.
- Anno 1667 op St. Appollonia dagh heeft **Cathrijn Moermans, geestelicke dochter**, gegeven aen de armen eens de somme van vijftich guldens, loopent gelt. Vide fol. 291.
- Anno 1673 op den eersten februarij heeft den eerw. heer Joannes Verbeten, pastoor deeser kercke bij sijn testament nawer voldoeninge van de legaten gemaect aen de armen alle sijne mobilia, waer over executores testamenti sijn gestelt, den eerw. heer Arnoldus Versleijen, pastor in Afferden ende Herman van den Kerckhoff ende hebben over hunnen ontfanck ende uijtgaeff op den 7^e Maij 1674 ende wederom op den 16 September 1676 de reckeninge daer van gedaen ende boven de legata ende betalinghe van de schulden in voorraedt behouden en op interesse voor de armen gestelt als volgt:
  - ** Aen Jan Rutten ende Cordula Verberckt eluijde drij hondert vyffich gulden capitael. Vide fol. 285
  - ** Aen Henrisken Gerardts genaempt Fijten een hondert gulden capitael. Werom geteld, vide in den register achter volgende, fol. 269.

Eigen fol. 145

(Orig. pag. 255 !!)

Armen rentten oft penningen

- ** Aen Jan Peters ende Nael sijne huijsvrouwe twaelff gulden capitael. Vide fol. 286
- ** Aen Jan Lenssen ende Maria Jaspers eluijden hercommende van gelent gelt, twaelff gulden seventhijn st. Vide fol. 286
- ** Aen Geurt Bomende Maria sijne huijsvrouwe de somme van een hondert gulden capitael. Vide fol. 270
- ** Aen Herman van den Kerckhoff de somme van een hondert guldens, gelijk hier naer op den register allet breeder te sijen is. Fol. 287
- ** Kerst Ebben heeft bij testament gemaect aen de armen alle jaers een halff malder roggen vuijt eens pas gelegen **achter de Bonge** met de eene sijde neffens **Hubert Moermans**, met de andere neffens Geurt Swijen pas met den eenen eijnde op Oswalt Berndts

erffgenaemen, met des andere op die gemeijnte met last vant selve alle jaers op den Goeden Vrijdaggh voor de armen, in de kercke vuyt te deylen, posterieur tot last van Jan Smitz, cüster, modo tot last van Willem Jeurgens en Derisken Steencamps, eluijden. Vide fol. 290 modo Herm. Giltaj.

** Alsoo bij d'afsterven van Hoeb Linders ende Derike Fleuren gewesene ehelieden, aen de armen van Bergen ende Aeije bij testamentaire dispositie hebben gelacht seeckeren drij verdel lantz met een cleijn hutien daer op gestaende, gelegen neffens Jan Sibers erff ende Martin Zienau, voor dese gecommen ofte aengecoft van Jacob Jansens, conform de Coopcedule daer van sijnde, ende dat de armen alhier ofte den heere pastoir ende gemeine nabueren alhier neffens de armenmeester dienstiger hebben geoordeelt het voors. hutien mette annexe landereijen te peghte (?) aen het selve tot hunne merckelijcke intresse referiens (?) ende dijenvolgende niet contimeld (?) coste t selve andersendes, soo is dat tot voorcomminge van sommige inconvientis (?) ende tot meerder profijt van de armen het voors. hutien mette annexe landerijen door den heere pastoir, schepenen, gemeins nabueren in bijwesen van den heere scholtes met de daer inne liggende lasten, gelick bvan alts costumelijck hebben vercoft, gelijk sij lestelijck ... mits dese

Eigen fol. 146

(Orig. pag. 256 !!)

Aen ende tot erffelijcken behoefte van Henderick Linders ende Maria Gossens eheluijden ende haere erven ende naecommelingen ende sulx voor eene somme van hondert guldens lopent, waer van de voors. aencopers ofte hunnen erven ofte naecommelingen sullen gehandt sijn te betaelen des behoerlijcken interesse tegens vier gulden ende 10 stuivers pro cente, aenvanck nemende ende eerstmael verschijnende op Paesen, als men schrivende sal 1686 onder expresso conditie ende stipulatie dat onder dese coop ende te niet sal wese op ten geremitteert sullen worden de twelf guldens soo de voorn. Eheluijden toecommende Paessen aen de Armen van eenige achterstaende huer verschulkt en ten achter sullen sijn. Actum Bergen den 10 februarij 1685.

Getekend: Albert van Bodinckhuijsen, Herman van den Kerckhoff, Jochim Houbroeck, Jan Schmiydtz, Adam Damen, Juryen Bom, D Jeurgens, Willem van .....?, Petrus op Graedt, Hendrick Ruttbers, Henderyck Linders, ... Gossen, Henrick Claes secr.

Nota:

**) Eenige jaeren naer desen vercoop is gebeurt dat Jan Hoeben, den soen van voorgenoemden Hoeb Linders /: die men voor lenghe buijten lants vertrocken sijnde mede geacht heeft doet te weesen /: onverwachts wederom herwarts sij gecomen uijt het quartier van Antwerpen, praetenderende sijne aenpaert van de voorscr. 100 guldens Coopspenningen; den welcken Jan Hoeben door Hendrick Linders

als Cooper met consent ende goetvinden van pastoir, armen ende schepenen ende nabuiren is affgemaect met het vierdendeell van de coopspenningen ad 25 gulden, allsoo dart Henrick Lenders allnoch van de coopspenningen resteerende bleef 75 gulden, daer van jaerlix ad 4½ per cent voor interesse betalende 3 gulden.

** Anno 1722, den 16 februarij heeft Anneken van der Linden, de weduwe van Lenders Hendrick deese 75 guldens aen de armen affgelagt en sijn door Michiel Hoen als armenmeester verhooght tot tachentigh guldens, en sijn wederom tot profijt van de armen uijtgeset aen Willem Kersten en Geritjen Claes Eluijden tot Afferden, daer van sal den jaerlix ad vijff per cent, luyt vestbrieff de dato als boven, betalende 4 gulden.

Eigen fol. 147

(Orig. pag. 257 !!)

- Anno 1700 in september hefft Gossen Oswalts saliger in sijn sterff bedde aen de armen gemaect een legaet van vijffthigh gulden, jedoch met deese restrictie; dat de armen hier voor sullen gehouden weesen jaerlix op den 22^e september door den heer pastoor naer sijn legateurs intentie te laten doen een leesmissie. Vide fol. 298.
- Herman van den kerckhoff ende Gösken Gerartz eluijden hebben in haeren leven ingelost van Berndt Damen Portmans eene obligatie van twee hondert guldens capitael, luyt quitansie van den 9 august 1704, gestaen hebbende tot last van Berndt Thijssen ende Peterken Gossens saliger, eluijden, sijnde het selve pasterieur bij occasie van vercoop van haer huijs, hoff ende camp aen de **Holtsagh**, gecomen tot last van haeren soen Jan van den Kerckhoff ende Peterken aen de Port, eluijden.
- Deese twee hondert gulden hebben de bovengemelden Herman van den Kerckhoff ende Gösken Eluijden beset aen den armen, met deesen bedingh off tegenlast, dat de armen hier voor gehouden sullen weesen jaerlix op den 18^e Januarij offte daer omtrent, als wanneer haer jaergetijt wort gehouden, gelick te sien hier voor fol. 73 te spenden en aen den armen, die den goddelicken dienst bijgewoent sullen hebben, uijt te deilen broet van vier Wellsche vath roggen, waer van den tijndelijken armenmeester sall genieten, voor nacken ende andere moijsen, eenen gulden, gelick breeder te sien is bij haire testamentelicke dispersitie, eigenhandigh geschreven de dato 18 decembris 1704.
- Van deese 200 gld. betaelen de voorgemelde Jan van den Kerkchoff en Peterken aen de Port Eluijden jaerlix 8 gulden pensioen onder verniewinge offte veranderinge van vestbrieff, gelick hier naer breeder te sien is fol. 299.

Eigen fol. 148

(Orig. pag. 258 !!)